

bb 72. / közlekedésifolyt/ny

szabálytalanul a sinek között tartózkodott a soroksári ut és az illatos ut sarkánál lévő hév-megállóban szabó páál 15 éves hetei tanuló. egy arra haladó hév-szerelvény elütötte. súlyos sérüléssel került kórházba.

a xx. kerületben, a dózsa györgy uton az atra-gyári hév-megállóban biró lászló szénlehordó ittas állapotban nekiesett egy mozgó hév-szerelvény oldalának. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba./mt1/

bb 73. összeütközött egy autóbusz és egy teherautó

i ms/fk/ny la

1972. november 21.

kedden a bécsi ut 170. számú ház előtt. a tehergépkocsi vezetőjét, ódor jent sulyos sérüléssel kórházba szállították, az autóbuszon utazó segesvári pétert a helyszínen részesítették elsősegélyben a mentők./mt1/

bb 74. gyermekkocsis mamát gázolt egy teherautó

i ms/fk/ny la

1972. november 21.

kedden a hungária körut és a thököly ut sarkánál egy teherautó elütötte a 32 éves verli ádámet, aki gyermekkocsiban tolta az uttesten héthónapos erika nevű kislányát. szerencsére anya és lánya csak könnyebb sérülést szenvedett, erikát a péterffy sándor utcai kórház gyermekosztályára, mamáját a központi baleseti ambulanciára vitték a mentők./mt1/

bb 75. belföldi hírjegyzék 18.00 órától zárásig

bzs la

1972. november 21.

- 66. álló személyvonatnak ütközött ...
- 67. vihar után
- 68. jubileumi plenáris ülés
- 69. időjárásjelentés
- 70. honvédelmi bizottság
- 71. halálosvégű ugrás
- 72. közlekedési balesetek
- 73. autóbusz - teherautó
- 74. gyermekkocsis mamát gázolt
- 75. hírjegyzék

/mt1/

- v é g e -

21.05/bzs

- 52 -

NA 2120

MTI

Kiadja a Magyar Távíratok Iroda. Budapest, I. Fő utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h í r e k

1972. november 22.

bb 1. nemeslaki tivadar előadása

sl/tm/ny ie la

1972. november 22.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk annak az előadásnak a kivonatát, amelyet nemeslaki tivadar, a szot titkára a szocialista munkaverseny szerepe és jelentősége a gazdasági építőmunkában címmel szerda délután az mszmp politikai akadémiáján tart. az előadás szövege feloldásig

e m b a r g ó s +

x x x

a szocialista munkaverseny-mozgalom a felszabadulás utáni korszak majd minden fázisában maradandóan éreztette hatását a szocialista építőmunkában. a dolgozók millióinak odaadó, gyakran áldozatos munkája, önként vállalt munkakezdeményezései meghatározó tényezői voltak a termelőerők gyors fejlődésének, a szocialista iparosításnak, a korszerű közlekedési hálózat és kereskedelem megteremtésének, a szocialista mezőgazdaság kiépítésének és fejlesztésének.

a szocialista építés nemzetközi és hazai történelme, a gyakorlati tapasztalatok egyértelműen igazolják és bizonyítják azt a történelmi és társadalmi igazságot, hogy a szocialista munkaverseny a szocialista termelési és tulajdonviszonyokból fakadó objektív szükségszerűség. a szocialista munkaverseny a szocialista építőmunka szükségszerű velejárója.

/folyt köv/

-1-

NA

bb 1. / nemeslaki tivadar.....1.folyt/ny

az is beigazolódott, hogy a szocialista építőmunkának nélkülözhetetlen feltétele a szocialista tudat és közgondolkodás kialakulása és fejlődése. ebben, valamint a munkához való szocialista viszony kialakulásában és fejlődésében a szocialista munkaversenynek is meghatározó szerepe volt, van és lesz a jövőben is.

a munkaverseny -mozgalom az ujjaépítés kezdetétől a szocialista brigádmozgalom létrejöttéig nagy utat tett meg. időközben voltak a munkaversenyben átmeneti visszaesések, torzulások és bürokratikus megnyilvánulások, amelyek csökkentették a dolgozó és termelési aktivitását, mindez azonban nem kisebbíti azt a történelmi tényt, hogy a munkaverseny-mozgalom munkásosztályunk nagy nevelőiskolája, a szocialista építés alapvető eszköze.

a gazdaságirányítási rendszer reformja magasabb fokon igényli a munkaverseny segítségét. a párt központi bizottsága a szocialista munkaverseny-mozgalom továbbfejlesztéséről szóló határozata meghozatalakor a x. pártkongresszus utmutatásait érvényesítve abból indult ki, hogy a szocializmus építésének minőségileg magasabb fokú társadalmi, politikai és gazdasági céljait csak a dolgozók érdemleges és hatékony közreműködésével lehetséges megvalósítani.

gazdasági tartalmát illetően a munkaverseny olyan önkéntesen vállalt munkakezdeményezés, a kötelezőn felüli többletvállalás, amely kézzel fogható és bizonyítható módon megnöveli a munkavégzés eredményességét, határfokát. munkaverseny-tevékenységnek ismerjük el azokat a tömeges kezdeményezéseket, a gazdálkodás eredményességét segítő újszerű törekvéseket, a korábbi időszakhoz mért és önerőből történő előrelépést, amelyek átlagon felüli mértékben mozdítják elő a népgazdasági célok, a termelői, fogyasztói és a lakossági igények terv szerinti ki-elégítését.

a szocialista munkaverseny alapvető és elengedhetetlen tartalmi követelménye a társadalmi hasznosság. ennek a szocialista kötelezettségvállalásokban is mindenkor ki kell fejeződnie. bármily többlet-erőfeszítésről legyen is szó, csak kudarcba fulladhat, ha nem reális társadalmi szükségletet elégít ki, vagy a társadalmi szükségleten felüli termelést eredményez.

a munkaverseny-tevékenység tartalmában szélesebb az átlagon felüli munkavégzésnél. hozzátartozik a korszerű szakismertek elsajátítása, az általános műveltség emelése. feladatai közé kell sorolnunk a munkavégzés folyamatában alakuló szocialista emberi viszonyok tudatos fejlesztésére irányuló törekvéseket és tevékenységet is. ezen belül is nagy jelentőségű a kölcsönös elvtársi segítségnyújtás, s a szocialista társadalomra jellemző erkölcsi normák betartása és betarttatása.

/folyt köv/

-2-

bb 1. / nemeslaki tivadar.....2.folyt/ny

a versenyben való aktív részvétel a dolgozóknak a szocializmus iránti tudatos elkötelezettségét is kifejezi. soha nem hagyható figyelmen kívül a munkát végző emberek azon jogos igénye, hogy közvetlenül is érezni, tapasztalni akarják erőfeszítéseik megbecsülését, s ezzel együtt többleteredményeik elismerését.

minden lehetőség megvan arra, hogy a munkaverseny-mozgalmat kiterjesszük a beruházási terveket kidolgozó és azok műszaki-gazdasági előkészítését végző szakemberek körére. nem kisebb jelentőségű a beruházások kivitelezésével foglalkozó vállalatok és brigádok közötti szocialista szerződéskötés, az összehangolt együttműködés, a határidők pontos betartása, illetve rövidítése érdekében.

meg kell változtatni azt a helyzetet is, amely a beruházási jellegű ujitások területén évek óta tapasztalható. e létfontosságú területen gyakorlatilag megszűnt az ujitási tevékenység a díjazás forrásainak rendezetlensége miatt, holott kormányhatározat kötelezi a tárcákat a kérdés rendezésére. a

az ujitó-mozgalom, a szocialista munkaverseny-mozgalom szerve és elválaszthatatlan tartalmi részeként igényli a támogatást és a fellendítést, a gazdasági és társadalmi vezetők és szervek részéről egyaránt. a szellemi értékek pazarlását jelenti, hogy sok esetben a legképzettebb munkások és sok műszaki értelmiségi dolgozó - közöttük tudományos dolgozók is - tehetségüket és képességeiket nem elsősorban saját szakmájukban és munkahelyeiken ujitások kidolgozásával és bevezetésével, hanem más irányú másodállások és mellékfoglalkozások útján kamatoztatják.

vannak olyan nem kívánatos jelenségek is, amelyek ellen mindenütt és mindenkor határozottan fel kell lépni. helyenként a munkás csak úgy tudja ujitását elfogadtatni, ha az ugynevezett „ pártfogóknak, „ is juttat az ujitási díjból. ezekkel szemben helyes szigorúan fellépni törvényeink alapján.

nemritkán előfordul azonban az is, hogy egyesek lényegtelen „ javításokat, „ ujitásként szeretnének elfogadtatni, vagy munkaköri kötelességük alapján a tőlük elvárható tevékenységet akarják ujitásként elismertetni. ezt is erkölcsstelennek s jogtalannak tartjuk.

a munkaverseny és az üzemi demokrácia, a munkaverseny és a termelés-szervezés / a munka-és üzemszervezés/ egymást kölcsönösen feltételezik, kiegészítik, egymással elválaszthatatlan és szoros kölcsönhatásban vannak, azaz egymást erősítik vagy gyengítik.

/folyt köv/

-3-

M-

bb 1. / nemeslaki tivadar.....3.folyt/ny

az üzemi demokrácia lényege, hogy a dolgozó emberrel úgy számoljanak, mint a termelés legfőbb tényezőjével, nyújtsanak lehetőséget számára, hogy részese legyen a döntések kialakításának, s hogy tudja, méghozzá jól, pontosan, hogy miben kéri a véleményét és maga is törhesse fejét a közérdekű kérdéseken, a termelési feladatok megvalósításán. ez korántsem a vezetők egy-személyi felelősségének „fellazítása”, hanem a munkáshatalom lényegi megnyilvánulása a munkahelyeken, a dolgozóknak a hatalomban való részvétele a termelés frontján.

bebizonyosodott, hogy ott hatékony a munkaverseny, ahol az üzemi demokrácia fórumai érdemben funkcionálnak, ahol a dolgozók tájékozottak munkahelyük problémáiról, eredményeiről és fogyatékoságairól, és átérzik a vezetés gondjait, tudatában vannak saját feladataiknak és felelősségüknek egyaránt, ismerve a követelményeket és lehetőségeket.

a „dh,, munkarendszer jó szervezeti kereteket és feltételeket nyújthat az együttműködéshez a termelés irányításában és ellenőrzésében közvetlenül és közvetve részt vevő műszaki-gaz-dasági vezetőknek, szakembereknek és dolgozóknak.

sokan felteszik a kérdést, hogy helyes-e, és ha igen, milyen esetekben indokolt a törvényes munkaidőn felüli, azaz a szabad szombatokon és a heti pihenőnapokon történő termelőmunka, úgynevezett munkaakciók, kommunista szombatok és vasárnapok formájában való szervezése?

az ilyen jellegű többletmunkának akkor van létjogosultsága, sőt kívánatos is, ha nagy társadalmi jelentőségű ügyről van szó, amelyet a munkások elfogadnak, maguk kezdeményeznek és önként vállalnak.

a becsületes és jó szándéku dolgozók, szocialista brigádok azonban több helyütt élesen szóvá tették, hogy nem ilyen céllal és túl gyakran szerveznek kommunista szombatokat és vasárnapokat, vagy más elnevezéssel különböző műszakokat. ezeket úgy minősítik, mint a munkaidőalapnak politikai jelszóba burkolt megnövelését. bár az ilyen műszakokért az esetek többségében kifizették a törvényes munkabért, esetenként előfordult a bizonytalan ígéretekre alapozott túlmunka is. a heti pihenőnapokon végzett társadalmi termelőmunka rendszeresítése azonban semmissé teheti a munkaidő-csökkentés kedvező hatását és a nemes célok érdekében szervezett munkaverseny hitelét is nagymértékben rontja, s tudatilag is demoralizál.

/folyt köv/

-4-

bb 1. / nemeslaki tivadar....4.folyt/ny

a szocialista brigádmozgalom ma már átfogja az építőmunka szinte valamennyi területét. napjainkban mintegy 110 ezer kollektívában egymillió-kétszázézer dolgozó törekszik a szocialista brigádmozgalom hármas céljának megvalósítására. nagy jelentőségű és örvendetes, hogy négyszázézer nő és körülbelül ugyanennyi fiatal fejt ki társadalmilag hasznos tevékenységet a mozgalomban.

a szocialista brigádmozgalmat a vállalatoknál, gazdaságokban, termelőszövetkezetekben mindenekelőtt tartalmában és mélységében szükséges fejleszteni.

a brigádmozgalomnak a termelőmunka és a vezetés hatékonyságát előmozdító törekvések mellett azzal együtt a szocialista erkölcs fejlesztésének, az általános műveltség és a szakmai képzettség növelésének, a politikai látókör szélesítésének, a szocialista kultúra befogadásának és terjesztésének is széles körű bázisává kell válnia. a szocialista brigádmozgalomnak fontos szerepe van a szocialista munkamórál erősítésében is. kívánatos, hogy a szocialista brigádok és munkahelyi kollektívák maguk is nagyobb erőfeszítéseket tegyenek, határozottabb fellépést tanúsítsanak környezetükben az állampolgári fegyelem, a vezetési fegyelem, a technológiai és a munkafegyelem lazaságainak felszámolásában.

sok vállalatnál a szocialista brigádoknál kezdődik és be is fejeződik a verseny értékelése. nagyon kezdetlegesek az egyénre vetített elbírálási, minőségi, értékelési normák és nem kellő mértékű az egyénre irányuló differenciálás sem. mindez a kollektívákon belül, még a szocialista brigádokon belül is egyenlős-dire, a jövedelmek nivellálására, az egyéni képességek, szorgalom, törekvések figyelmen kívül hagyására vezet.

a szocialista brigádokon belül is az egyéni aktivitás, kezdeményezés, azaz az egyéni verseny a kiindulási alap.

ezért a kisebb vagy nagyobb kollektívák versenyét az egyének tevékenységére és kezdeményezésére szükséges alapozni és a kollektíva eredményeinek értékelésével és elismerésével együtt az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani az egyes dolgozók személyes tevékenységének értékelésére és az egyéni eredmények elismerésére is.

a dolgozók termelési aktivitását, munkaversenyét a szocialista öntudat és az anyagi érdekelttség kettős pillérére kell építeni.

/folyt köv/

-5-

NA

bb 1. / nemeslaki tivadar.....5folyt/ny

jobban számításba kell venni a tisztességesen dolgozó emberek azon tulajdonságát és igényét, hogy szeretik tisztán látni, hogyan vélekedik róluk a vezetés, miként ismeri el a munkájukat. ezt részben kifejezi a munkabér, a személyi jövedelem.

a munkavégzés és a munkaverseny elkülönített kezelése az ösztönzés és elismerés területén is megnyilvánul. az eddigi gyakorlat szerint a munka elismerésére szolgál a béremelés, a prémium, a nyereségprémium és részben a nyereségrészesedés is. a munkaverseny anyagi ösztönzésére pedig az előzőektől elkülönített töredékösszeget, a versenyjutalmakat fordították. a köztük levő nagy különbség okozza, hogy helyenként a versenyjutalmakat csak valamiféle formai, politikai kényszerűségnek, vagy gesztusnak tekintik. ezen a jövőben változtatni kell.

mindenekelőtt mérlegelni szükséges annak lehetőségét, hogy miként lehetne az alappéren felüli ugynevezett mozgóbérek és egyéb pénzügyi juttatások jelenlegi elosztási gyakorlatán javítani, szorosabb összefüggésbe hozni a munkavégzéssel.

elvileg is helytelen külön jutalmazni a jó munkát és külön a munkaverseny-eredményeket. célszerűbbnek látszik az erkölcsi és anyagi elismerés eszközeit koncentrálni, azokat egyetlen címen, a végzett munkán alapuló többleteredmények arányában biztosítani.

a munkahelyi közösségek tagjai jól tudják, hogy kik a legjobb dolgozók, és önmagukban elismerik ezek érdemeit. de a kitüntetéseknel és jutalmazásoknál nem mindig ezekre esik a választás. gyakran az ugynevezett sorosság érvényesül, vagyis hogy a ,, multkor x.y. kapott, most kapjon más,, ezen a gyakorlaton is feltétlenül változtatni kell. érvényt kell szerezni mindenütt a párt központi bizottsága által előírt azon alapvető követelményeknek, hogy a legkiválóbb eredményeket elért dolgozók legyenek a legmegbecsültebbek és a legjobban keresők. olyan juttatásokat és kedvezményeket is lehetne biztosítani, amelyekhez kizárólag a legkiválóbb kollektívák és dolgozók juthatnak hozzá, illetve azok megszerzésében előnyt élveznek.

mindenütt meg kell találni azt a józan, reális mértéket, ahol az öntudat és a helyes érdekeltség szoros egységben fejti ki előrevivő áldásos hatását.

az ágazati minisztériumoknak feladatuk, hogy rendszeresen számon kérjék a vállalatok gazdasági vezetőitől a munkaverseny-mozgalom irányításával és szervezetével kapcsolatos teendőik teljesítését, elemezzék mindenekelőtt a munkaverseny-mozgalom gazdasági tapasztalatait.

/folyt köv/

-6-

bb 1. / nemeslaki tivadar.....6.folyt/ny

az állami-gazdasági szervek és vezetők megnövekedett szerepe nem csökkenti a mozgalmi szervek, elsősorban a szakszervezetek és a kisz-szervezetek, valamint a soraikban dolgozó kommunisták felelősségét a munkaverseny-mozgalomért.

a szakszervezeti és kisz-szervezetek mindenekelőtt felvilágosító nevelő és szervező munkával segíthetik legeredményesebben a dolgozók munkaaktivitását. hivatásuknak elsődlegesen akkor tesznek eleget, ha folyamatosan és megfelelően figyelemmel kísérik az eredményes munkavégzéshez szükséges személyi, anyagi és szervezési feltételek biztosítását. felelősségteljesen és érdemi módon vegyenek részt a munkaverseny-mozgalom irányításában, szervezésében, az egyes dolgozók és kollektívák anyagi és erkölcsi elismerésének meghatározásában.

a központi bizottság határozata egyértelműen abban jelöli meg a pártszervezetek feladatait, hogy politikai eszközökkel segítsék elő a vállalati gazdasági szervek és vezetők, valamint a társadalmi szervek összehangolt együttműködését a munkaverseny-mozgalom irányításában. a munkaverseny-mozgalom társadalmi hasznosságát növeli, ha a pártszervezetek időszakonként értékelik társadalompolitikai, gazdasági tapasztalatait, minősítik a gazdasági vezetők és a szakszervezeti és kisz-szervek munkáját.

a munkaverseny irányításának egyik fontos láncszeme a versenypropaganda. az ország közvéleménye ismerje jobban a legkiválóbb vállalati kollektívákat, az egyes vállalatok legjobb dolgozóit, szocialista brigádjait.

a központi bizottság legutóbbi, novemberi határozatában ki jelölt és soronlévő gazdaságpolitikai feladatok eredményes végrehajtásának elengedhetetlen feltétele, hogy 1973-ban erőteljesebb és tervszerűbb tevékenység bontakozzék ki a konkrét helyi munka-és üzemszervezési feladatok társadalmi tömegakciókkal meg-alapozott végrehajtására. mindezek, valamint az 1973. évi tervben kijelölt fő célkitűzések megvalósításának eredményes szolgálatába állítjuk a szocialista munkaversenyt is.

a jelenlegi társadalmi, politikai és gazdasági körülmények kedvezőek ahhoz, hogy hatékonyabbá, magasabb szintűvé váljék a szocialista munkaverseny-mozgalom és betöltse történelmi szerepét a szocializmus teljes felépítésében./mti/

..-

-7-

bb 2. egy hónappal a budai metrószakasz megnyitása előtt -
híradás a négy új metróállomásról

i hi/gk um zs la

1972. november 22.

jelentős szakaszához érkezett a deák teret a déli pályaudvarral összekötő budai metróvonal építkezése: mintegy negyven vállalat és körülbelül kétezer dolgozó jól szervezett, műszakilag pontosan összehangolt munkájának eredményeként megtörtént a kelet-nyugati metróvonal második szakaszában elhelyezkedő négy új mélyállomás műszaki átadása, s az építők ígérete szerint semmi akadály a budai metróvonal december 22-i ünnepélyes megnyitásának. ezzel kapcsolatban az építkezés helyzetéről, a föld alatt és a felszínen eddig elvégzett és még hátralévő munkák állásáról az épülő metróállomásokon az alábbi tájékoztatást adták az mti munkatársának:

- a deák tértől kiinduló új metrószakasz első állomása s egyben a duna alatt buda felé haladó vonal pesti „hidfője”, a kossuth lajos téren lesz. az itteni mélyállomás műszaki átadása már október 17-én megtörtént, előzőleg azonban tüzetesen átvizsgálták az elektromos berendezéseket, kipróbálták a mozgólépcsőket. a 120 méter hosszú mélyállomás belső kiképzése, díszítése igen tetszetős: oldalfalait fehér márvány borítja, padlózata finn vörösránit, a mennyezet ezüstszerű luxaflex. az oszlopokat grafit-szürke stíftmozaikkal díszítették. a felszíni állomás elhelyezését a legésszerűbben oldották meg: a kereskedelmi kamara kossuth lajos téren épülő új székházának földszintjét kettéosztják, ott lesz majd a lejárata a „társbérlet”, metró-állomásnak. s hogy valóban készen állnak az utasok fogadására, bizonyítja, hogy a kossuth lajos téri mélyállomáson már elfoglalta helyét a forgalmi ügyelet és a diszpécser.

a duna alatt 37 méter mélységben húzódó vonalalagut ezután a battyhány téri metróállomásba torkollik. ennek mélyállomásán is az utolsó simításokat végzik: a műszaki átadásnál talált kisebb építészeti, illetve épületgépészeti hiányokat pótolják. itt az állomás oldalfalait terrakotta színű márvánnyal, padlóburkolatát szürke márvánnyal vonták be. az oszlopokat rozsdamentes acélruhába öltöztették. a metrószakasz munkahelyeit és más helyiségeket csempe, mozaikkocka borítja. a metrószerelevények alagútját az állomás más részén szürke műanyagernyő fedi. a battyhány téri emeletes aluljáró rendszerben egyébként három mozgólépcső épül. a metró utasai a 46 méter hosszú mozgólépcsőn jutnak majd fel közvetlenül a felszínre, míg a szentendrére érkezők - ugyanis a battyhány téren lesz majd a szentendrei hűvös végállomása - egy másik lépcsősoron érnek fel. a felszíni fogadócsarnokot a budai környezetbe illően alakítják ki: az utaselosztó tér ugyanis securit-üvegborítással készül. innét 18 méteres mozgólépcsőn érhetik el az utasok a hűvös végállomást. az itteni - a terepszint alatt mintegy nyolc méter mélyen kialakított - körülbelül 1000 négyzetméter alapterületű hűvös végállomásból másik mozgólépcső vezet fel a duna-partra.
/folyt.köv./

- 8 -

bb 2. / egy hónappalfolyt./um

a moszkva téren is üzemkész állapotban van már a mélyállomás. az összes belső burkolásokat elvégezték - az állomás mennyezete világoskék luxaflex-alumínium borítást kapott - az építőipari és szakipari munkák elkészültek. a felszíni fogadócsarnok építése is gyors ütemben halad. a körvonalaiiban kibontott levezetőre emlékeztető csarnok vasszerkezete készen áll, még némi köművesmunka van hátra, s a fémmunkás vállalat emberei a nyílászáró szerkezetek szerelésén dolgoznak. a csupaüveg oldalú fogadócsarnok itt is kellemes kilátást nyújt majd a forgalmas térre, illetve a budai tájra. az állomáshoz nyári presszóterasz csatlakozik, a fogadócsarnok alatt állandóan működő presszót, továbbá a moszkva tér forgalmát irányító közlekedési központot helyeznek el.

a földalatti vasut budai végállomása a déli pályaudvaron lesz. a föld alatt 24 méter mélyen elhelyezkedő állomást november 3-án vették át a szakemberek, s már csak a kisebb javítási munkák vannak hátra. a peronok fala sárga és coelga fehér márvány, a padló vörösránit. a mélyállomás mozgólépcsője sikerrel „vizsgázott”, s kifogástalanul üzemel a metró energiaközpontja is. tekintettel arra, hogy a déli pályaudvar a metrónak egyben a nyugati végállomása is, az itteni műszaki berendezésekhez a szerelvények megfordításához szükséges, úgynevezett kihúzó műtárgy is tartozik. egyébként a metróalagút állomási részét műanyag ernyővel, a mozgólépcső lejtaknáját luxaflexszel borították.

mint az építés vezetői elmondták, a felszíni csarnok december 22-re teljesen elkészül, s bár a máv déli pályaudvar beruházási munkálatai az új metrószakasz ünnepélyes átadása után is tartanak majd, gondoskodnak arról, hogy a metró utasai rendezett utakon közelíthessék meg, illetve hagyhassák el az állomást. öt méteres lépcsőn feljuthatnak a déli pályaudvar peronjára, egy másik lépcsőn pedig - az aluljáró rendszeren át - a térség különböző pontjaira. /mti/

--

bb 3. petőfi évforduló-műsor az irodalmi színpadon

i nn/tm um hi la

1972. november 22.

csütörtökön petőfi sándor születésének 150. évfordulója tiszteletére mutatja be a költő „az apostol”, című elbeszélő költeményének színpadi adaptációját az irodalmi színpad. a színpadi változatot takács imre készítette, a zeneszerző sári lászló volt. a rendező huszár klára a címszerepet oszter sándorra osztotta. a közreműködők között találjuk jancsó adriennét, szentpál mónikát, győri franciskát, baracsi ferencet, verdes tamást, valamint köllő miklós irányításával a domino pantomim együttest. a produkció díszleteit d. barta lászló, a jelmezeket maruzsin mária tervezi. /mti/

- 9 -

9

bb 4. helyzetjelentés a főváros vízellátásáról

i -don um hi La

1972 .november 22.

a csapadékos időjárás hatására a duna vízszintje három méter fölé emelkedett. milyen lesz budapest vízellátása a következő napokban - erről érdeklődött az mti munkatársa a vízműveknél. elmondták, az esőzések jelentősen megnövelték a parti szűrésű kutak hozamát, így az igényeket maximálisan ki tudják elégíteni, s hozzáfűzték: körülbelül két hétig nem kell vízhiánnyal számolni a fővárosban. a naponta szükséges 730 ezer köbméter vízmennyiség biztosított.

a téli hónapok vízellátásának alakulásáról előre nehéz biztosat mondani, nemcsak azért, mert a kutak vízadóképesége télen csaknem a felére csökken, hanem azért is, mert a folyamatos vízszolgáltatás - a dunai vízállás, az átlagos napi középhőmérséklet-érték, a lehullott csapadék-mennyiség mellett - a dunavíz hőfokától is függ. az utóbbi alakulásáról érdekes táblázatot készítettek a szakemberek. a grafikonból - amely a dunai vízállás és a víz hőfoka van feltüntetve - világosan kitűnik, hogy a parti szűrésű kutak mennyi vízhozamra képesek. két méteres vízállásnál nulla celsius fok esetén például az említett kutak naponta 490 ezer köbméter vizet adnak. s hogy a zavartalan vízszolgáltatás mennyire függ a víz hőfokától, bizonyítja a következő adat: ha a víz nyolc fokos - ugyancsak két méteres dunai vízállásnál - a parti szűrésű kutak hozama naponta 580 ezer köbméter. nyáron, amikor a víz 20 celsius fokosra melegszik - két méteres vízszintet feltételezve - a kutak 710 ezer köbméter vizet adnak.

a parti szűrésű kutak említett napi vízhozama természetesen nem fedezi a lakosság szükségletét, a hiányzó vízmennyiséget a fővárosi vízművek más termelő egységei pótolják. /mti/

-. -

bb 7. tűzhely a bronzkorból

vid/um ká nty

1972. november 22.

ritkaságszámba menő lelettel gazdagodott a debreceni déri múzeum anyaga. sz. máthé Márta a múzeum munkatársa a berettyómenti gáborján környékén folytatott ásások során, egy bronzkori erődített telepen, hordozható tűzhely maradványaira bukkant. az említett korból a tiszántúlon még nem találtak hasonló tárgyi emléket. a bronzkori tűzhelyt a múzeum restaurátorai vették kezelésbe. /mti/

- 10 -

NA

bb 6. gyorsmérleg a múzeumi hónap eredményeiről: 385 kiállítás, több mint 700.000 látogató

i nn/tr um hi La

1972. november 22.

minden eddiginél mozgalmasabbnak, eredményesebbnek bizonyult az idei - immár hagyományos - múzeumi hónap. mint a központi múzeumi igazgatóság most elkészült statisztikája tanúsítja, októberben összesen 385 kiállítás nyílt meg, s így több mint százal haladták túl a tavalyi tárlatok, bemutatók számát. a múzeumi hónap során vidéken 51, budapesten 22 új állandó kiállítást avattak. nagy az időszak kiállítások száma is, ebből vidéken 118, budapesten 45 nyílt. ugyanakkor 49 vándorkiállítást is megtekinthettek az érdeklődők. az egyéb rendezvények, előadások, tárlatvezetések, múzeumi séták száma budapesten 454, vidéken 912. rekordot hozott az elmúlt hónap ünnepi rendezvénysorozata a látogatók számát tekintve is, amely az idén októberben meghaladta a 700 000-t, vagyis mintegy százezerrel volt több a tavalyinál.

különösen élénk visszhangot váltott ki a baranya megyei rendezésében lebonyolított „természetlátás, alkotás, című didaktikai kísérleti kiállítás, amely a modern művészetek látásmódjába, a térábrázolás, a színalkotás rejtelmeibe kalauzolta az érdeklődőket. budapesten a természettudományi múzeum kiállításai - elsősorban az „ezerarcú madárvilág, című kiállítás - váltott ki élénk érdeklődést. a szépművészeti múzeum új egyiptomi anyagának tárlatát több mint 36 000-en nézték meg. mintegy 31 000-en keresték fel a budapesti történelmi múzeumban bernáth aurél festőművész gyűjteményes tárlatát. a nemzeti múzeumban a „néprajzi múzeum kincsei, című kiállítás is több ezernyi kíváncsit vonzott. ezt több mint 22 000-en tekintették meg. az iparművészeti és a közlekedési múzeum jegyváltóinak száma is meghaladta ebben az időszakban a 20 000-et. a statisztikai adatok azt tükrözik, hogy átlagban egy-egy kiállítást három-négyezerrel többen láttak, mint tavaly.

vidéken a most begyűjtött adatok egyértelmű tanúsága szerint a legtöbb látogatója a csongrád megyei kiállításoknak volt: 84.000. őket baranya megye 65.000 és pest megye 41.000 főnyi látogatója követi.

a múzeumi hónap külön érdekessége, hogy az előzetes becslések túl óvatosnak bizonyultak: nem kevesebb, hanem ellenkezőleg, a vártnál is több tárlat nyílt meg, vagyis a tervezettnél mintegy tíz százalékkal több kiállítást tekinthettek meg a fővárosiak és a vidékiek. /mti/

-. -

- 11 -

NA

bb 5. husz komplett vegyipari uzem a szovjetuniobol

t be/gg um ie la

1972.november 22.

megérkezett a péti nitrogénművekhez a szovjet salétromsav gyártó gépsor, amely a 20. komplett szovjet uzem a magyar vegyiparban. e fontos, dinamikus fejlődő iparágunk bővítése, új beruházással főként 1958 óta támaszkodnak a nagy tapasztalatu szovjet vegyipari gépgyártásra. az azóta eltelt idoszakban komplett uzemek és egyedi berendezések vásárlásával valósították meg számos nagyüzemben a korszerű, gazdaságos technológiát. az említettek közül legfontosabb a tiszai vegyikombinát nitrogén műtrágyagyárának építése és 25.000 tonna kapacitású etilén-üzemének berendezése. a tiszamenti vegyiműveknél évi 120 000 tonna kapacitású kénsavgyárat szereltek fel, szintén szovjet berendezésekkel, a nitrokémiánál ftalsavgyárat építettek, valamint klóralkáli elektrolyzis üzemet építettek. a szovjet berendezésekre alapul az országos gumipari vállalat százezer darab kapacitású gépkocsiabroncs-újraformázó üzeme is, valamint a dunai és a komáromi kőolajipari vállalat több gyáregysége.

a szovjetunióból importált berendezések értéke az elmúlt 15 év alatt meghaladta a 80 millió rubelt és segítségükkel 12 milliárd forint értékű beruházás megvalósítása vált lehetségessé. ez annyit jelent, hogy az elmúlt 15 év vegyipari beruházásainak ötven százalékához szovjet gépeket vettünk igénybe./mti/

bb 8. a magyar internacionalisták szerepe a szovjet állam megteremtésében

i vt/fk um hi la

1972.november 22.

az mszmp központi bizottsága párttörténeti intézetének archívumában és könyvtárában a kutatók munkájának eredményeként a világ első szocialista állama, az 50 éves szovjetunió születésére, első intézkedéseire vonatkozó, s a magyar internacionalisták tevékenységét bemutató több tizezer irat, iratmásolat, sok könyv, tanulmány, valamint visszaemlékezések száza található. mindezek a magyar munkásmozgalom történetének fontos forrását alkotják, a magyar és a szovjet nép közös tradícióinak emlékeit őrzik, s messzemenően szolgálják a témával foglalkozó tudományos kutatók tevékenységét. erről tájékoztatta az mti munkatársát milei györgy, a párttörténeti intézet tudományos főmunkatársa.

/folyt.köv./

- 12 -

NA

bb 8. /a magyar internacionalisták...1.folyt./um

- a szovjet állam megteremtéséért vívott forradalomban és polgárháboruban - mint ismeretes - százezernyi magyar munkás, paraszt és értelmiségi küzdött. közülük több tizezren adták életüket és járultak hozzá, hogy a szovjet népek szövetsége, a szovjetunió létrejöhesse és megszilárduljon. ha a százezres nagyságrendet a nép harcát győzelemre vivő sok milliós vörös hadsereghez mérjük, akkor ez szerény szám. de ha a magyar nép, a magyar történelem méreteivel hasonlítjuk össze és figyelembe vesszük, hogy az 1848-49-es magyar szabadságharc hadseregének létszáma mintegy 175.000, a tanácsköztársaság vörös hadseregéé 150.000 volt, akkor világos, hogy a százezer magyar népünknek a világhorradalom eszméje mellett nagy tettét hajtotta végre. a száz-ezer magyar internacionalista volt az utóbbi évszázadban az első hadseregnyi erő, amely olyan győzelmes forradalomban, háboruban vett részt, ami végső soron hazánk felszabadulását is elősegítette, a magyar nép szocialista utra térését szolgálta.

- a győzelemhez vezető harcokat követően a szovjet állam megszilárdításában, építésében a volt internacionalista harcosok és a magyar tanácsköztársaság emigránsainak ezrei vettek részt. ez a magyar és a szovjet nép közös küzdelmének olyan fejezete, amelynek feltárása még hátralévő feladat. a szovjet állam építésének szinte minden területén jelentős szerepet játszottak a magyar internacionalisták. ugyszólván nincs olyan köztársasága az 50 esztendővel ezelőtt megalakult szovjetunióknak, amelyeknek a megszilárdításáért vívott harcokban ne vettek volna részt magyarok. ott voltak 1918-ban a volga mentén, az uralban és szibériában, 1919-ben ukrajnában és 1919-20-ban a közép-ázsiai köztársaságokban, majd örményországban, gruziában - együtt harcoltak az ottani népek fiaival, egészen a szovjetunió megszületéséig.

- a polgárháboru befejezése után egyik legfontosabb feladat a békés építő munka feltételeinek megteremtése volt. ennek lényeges láncszemét alkotta a banditizmus elleni küzdelem, amelynek a magyar internacionalisták szintén részesei voltak. pataki ferenc például dzserzsinszkij közvetlen munkatársaként az összoroszországi cseka-ban a banditizmus elleni harc osztályának vezetőjeként működött.

/folyt.köv./

- 13 -

M'

bb 8 . /a magyar internacionalisták ...2.folyt./um

hasonlóképpen nagy érdemeket szerzett varga gyula andrás, aki a volga mentén és gavro lajos, aki ukrajnában vezetett jelentős katonai egységeket a fellázadt kulákbandák ellen. a polgárháború utolsó nagy ütközetei közül a krim félszigetért folytatott hadjáratban a déli front forradalmi tanácsának frunze mellett kun béla is egyik tagja volt. ő a felszabadtott krim forradalmi bizottságának elnöke lett és részt vett a háború utáni élet megindításában, később pedig egy ideig az urali ipar helyreállításának irányításában. a jakut köztársaságban a fehérök ellen vívott harcokban, majd az állam gazdaságának megteremtésében a ma is élő, lenin-díjas lászló aladár töltött be igen jelentős szerepet. a polgárháború rombolásai után a szovjet gazdaság helyreállításában egész sor magyar kommunista tevékenykedett, az üzemekben a gépek mellett, vezetőként, tudósként. garasin rudolf például a moszkvai nyomdaipar megszervezéséhez nyújtott értékes segítséget. kétkézi munkásként dolgozott a szovjet üzemekben a magyar tanácsköztársaság vezető személyiségei közül chlepkó ede, jancsik ferenc, jakab rudolf, hikádé aladár. a szovjet nehézipar vezetésében ordzsonikidze munkatársaként fontos szerepe volt birmann istvánnak, aki egyébként a 30-as években, a felszabadulás előtt egyetlen magyarként először kapott lenin-díjat. az izzólámpa-gyártás újbóli megindításában hevesi gyula működött közre. a közgazdaságtudományok területén kiemelkedő szerepe volt varga jenőnek. utóbbiak a magyar tanácsköztársaság időszakában népbiztosként tevékenykedtek. kelen józsef és dr. münnich ferenc az ipar szervezésében hosszú időn át végzett munkájukkal szereztek elismerésre méltó érdemeket. a kultúra, a művészet, az irodalom területén a magyarok közül kiemelkedő tevékenységet fejtett ki illés béla, hidas antal, zalca máté, uitz béla, továbbá mácza jános, aki jelenleg is a moszkvai egyetem professzora, és még sokan mások.

- a szovjet hatalom megteremtéséért, majd megszilárdításáért küzdő magyarok ezrei azzal a biztos tudattal vívták harcukat és végezték feladatukat a békés építőmunka különböző területein, hogy ezzel nazájuk, a magyar nép felszabadulását is szolgálják, amit később a történelem igazolt. végső soron száz-
ezernyi magyar internacionalista és a több ezer magyar emigráns forradalmár olyan tetteket hajtott végre, amelyekre joggal lehetünk büszkéek - mondotta milei györgy./mti/

- 14 -

bb.9.a műemlék jellegnek legjobban megfelelő korszerű térvilágítás - beváltak az itriumgőzös ,, győri lámpák,,

vid/ká/ny hgy

1972. november 22.

országos gond, a műemléki városok építészeti rekonstrukcióján túl, a szép és értékes műemléképületek, összefüggő műemlékegyüttesek esztétikus megvilágítása. az országban jelenleg 14 műemléki városban zajló rekonstrukció egyik jelentős eredménye győrtt született, ahol teljes sikerrel oldották meg a hétszáz éves város ősi belvárosa egyrészének műemléki megvilágítását.

a régi városrészek korszerű közvilágítását és a műemlék jellegnek megfelelő térvilágítást egyszerre szolgáló újfajta, úgynevezett ,, győri lámpákat,, a városépítési tudományos intézet tervei alapján készítették el, illetve szerelték fel győr legjellegzetesebb műemléki területein. az egyedi megoldásu, eddig máshol még nem alkalmazott lámpák, amelyeket a célnak megfelelően ugyancsak egyedi kiképzésű oszlopokon, vagy magukon a megvilágítandó épületeken helyezték el, gömbalakúak, rugalmas, törhetetlen anyagból készültek, teljesen zárt rendszerek és azáltal, hogy hetven százalékban a földre, harminc százalékban pedig a műemléképületre vetik fényüket, egyaránt szolgálják a közvilágítást és a műemléki megvilágítást. a félig ernyőzött fényt adó, fényforrásukat elrejtő ,,győri lámpák,, teljes pompájukban mutatják meg a műemlékeket.

a városban jelenleg már 24 ilyen itriumgőzös lámpa szolgálja a káptalan-dombi, alkotmány utcai, és széchenyi-téri műemlékek esztétikus megvilágítását./mti/

..-

bb 10. magyar szállodabutor export

1 h/tm/ny 1e la.

1972. november 22.

az év végig mintegy 1600 szállodai szobát rendez be nyugat-európa legnagyobb szállodatrösztjeinek új létesítményeiben az ártex külkereskedelmi vállalat. a magyar szállodai butorok alig több mint egy esztendeje jelentek meg a tőkés piacon, és máris kelendők. az első nagy megrendelés tavaly, a rhodos szigeteki capsis szállótól érkezett, amelynek 720 szobájában magyar butor fogadja a vendégeket. azóta a hatalmas hollanday inn szálloda vállalat innsbrucki, római, monte carlói, londoni, liverpooli és birminghami szállodáit is magyar butorokkal rendezték be. magyar butorokat szállítanak a belgiumi manhattan center szálloda 420 szobájába, és még az idén utnak indul a londoni selfridge hotel 304 szobájának berendezése is.

-15-

NA

bb 10. / magyar szállodabutor...folyt/ny

a közületi butorok exportjának első eredménye a moszkvai kgsz palota teljes berendezése volt. akkor mindössze hat vállalat és szövetkezet munkáját kellett összehangolnia az ártexnek, ma már majdnem 30 vállalat és szövetkezet működik közre az újszerű vállalkozásban. ma már ugyanis a vállalat minden belsőépítészeti munkát vállal, és a világítótestek szerelésétől, a fal-és padlóburkolástól a butorok, képek, szőnyegek, sőt evőeszközök, porcelánok szállításán át egészen a kulcsátadásig minden munkát elvégez.

a szállodai berendezések szállítása azonban csak egy része a vállalat közületi butor-exportjának. az ártex rendezte be ugyanis a bécsi, a müncheni és a nyugat-berlini mátyás pince éttermet, három nagy francia szakszervezeti üdülőt, sőt magyar berendezéseket szállítottak egy bécsi templomnak is. jövőre franciaországba egy városháza és a hozzá tartozó 1500 férőhelyes előadóterem teljes berendezését szállítja az ártex./mti/

--

bb 11. napirenden : a gyermekvédelem társadalmi segítése - az országos gyermekvédelmi munkabizottság ajánlása

i szö;/gg/ny hi la

1972. november 22.

a gyermek- és ifjúságvédelem továbbfejlesztéséről szóló kormányhatározat kötelezi a vállalatok és a szövetkezetek felügyeleti szerveinek vezetőit, hogy az üzemi patronálási mozgalom útján, valamint ifjumunkás otthonok és a tulkoros állami gondozott gyermekek szakmai képzéséhez szükséges műhelyek szervezésével is segítsék a gyermek-és ifjúságvédelmet.

az országgyűlés kulturális bizottsága is foglalkozott a gyermekvédelemmel, ezen belül az üzemi és a szövetkezeti patronálás kérdéseivel. megállapította, hogy a vállalatok és a szövetkezetek pártfogó tevékenysége számos nevelőotthonban segített az otthonosság megteremtésében, az állami gondozott gyermekek életre való sokirányú felkészítésében, életutjuk helyes irányu formálásában. ez a tevékenység azonban még nem eléggé általános, és főleg nem kellően tudatos a termelőüzemekben. a kulturális bizottság jelzésére a kormány úgy határozott, hogy tovább kell fejleszteni, szervezetté és tudatosá kell tenni a vállalatok és a szövetkezetek patronáló munkáját. a vállalati és a szövetkezeti munka irányításának és szervezésének megkönnyítésére az országos gyermekvédelmi munkabizottság most ajánlásban foglalta össze a patronálás célját és feladatait.

/folyt köv/

-16-

MA

bb 11. / napirenden.....folyt/ny

a pátronáló munka célja, hogy a nevelőotthonokban élő állami gondozott gyermekeket az üzemi, a vállalati és a szövetkezeti szervek a termelő társadalom erejével tervszerűen, tudatosan, sokoldaluan és folyamatosan segítsék abban, hogy a szocialista társadalom munkaszerető, becsületes dolgozó lehessenek. ennek érdekében a vállalatok és a szövetkezetek vezetői és a gazdasági egységen belül tevékenykedő társadalmi szervek - köztük a szakszervezet, a kisz, a vöröskereszt - a nevelőotthoni patronálással egyidejűen a vállalaton belül is adjanak segítséget az általános megelőző gyermek- és ifjúságvédelmi munkához. a gazdasági egységeken belül működő társadalmi szervezetek tervszerűen és folyamatosan ösztönözzék a gazdasági vezetőket és az egyes dolgozókat is a nevelőotthonokban élő, illetve az adott munkahelyen dolgozó és az arra rászoruló gyermekek patronálására.

az üzemi patronálás területei és feladatai szerteágazóak. egyik formája: a vállalat, a szövetkezet vállalja az állami gondozott gyermekek egy vagy több nevelőotthonának általános patronálását. további lehetőség: a gazdasági egységek szocialista brigádjai a kiválasztott nevelőotthon valamely gyermekcsoportjának adnak a nevelőotthon céljával és törekvéseivel összehangolt támogatást, az életre való felkészítéshez. a nevelőotthon kezdeményezésére és az üzemi, társadalmi szervek tevékeny közreműködésével a vállalat, vagy a szövetkezet valamely dolgozója is vállalhatja egyes állami gondozott gyermek, vagy az üzemben dolgozó ifjumunkás helyes irányu nevelésének folyamatos segítségét. a megelőző és az utógondozó gyermekvédelmi tevékenység erősítésére a köztisztviselőben álló és a gyermeknevelésre alkalmas dolgozók munkahelyükön, vagy azon kívül - a gyámhatóság megbízása alapján - pártfogói lehetnek olyan gyermekeknek is, akiknek magatartása még nem felel meg mindenben a társadalmi normáknak.

a továbbiakban az ajánlás javaslatot tesz az üzemi patronálás formáira, köztük a munkáranevelés segítésére, a pályaválasztással és a munkába állítással kapcsolatos tennivalókra, a szabadidő hasznos eltöltéséhez, az egyes üzemi dolgozók patronáló tevékenységéhez. meghatározza a társadalmi pártfogók feladatait, javaslatot tesz a kapcsolatok felvételére és a patronáló tevékenység fenntartására./mti/

--
-17-

MA
w

bb. 12. bulgáriába utazott a magyar országgyűlés küldöttsége
t/rj/ pr 1972. november 22.

a bolgár népköztársaság nemzetgyűlésének meghívására szerdán hivatalos baráti látogatásra utazott a testvéri szocialista országba a magyar országgyűlés küldöttsége. a delegációt apró Antal, az MSZMP politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke vezeti, tagjai: Varga Gyula, a terv- és költségvetési bizottság tagja, az MSZMP Zala megyei bizottságának első titkára, Salamon Hugóné, a kulturális bizottság tagja, a tatabányai városi tanács elnökhelyettese, Fülöp László, a Batai november 7. térsz. elnöke, valamint Retezi Károly a budapesti Április 4. gépgyár csoportvezető géplakatos.

a bulgáriába utazó képviselőket a keleti pályaudvaron dr. Beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnöke, továbbá az országgyűlés számos tisztségviselője búcsúztatta. ott volt Sztalo Sztanoev a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

bb.13. magyar- ndk belkereskedelmi választékcseré-forgalmi megállapodás

i kf/tm/ie/ok la

1972. november 22.

a napokban tért haza Berlinből dr. Juhász Zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes, aki küldöttség élén részt vett a magyar-ndk belkereskedelmi munkacsoport VII. ülésén, tárgyalta a két ország belkereskedelme közötti közvetlen árucseré fejlesztéséről, s aláírták az 1973-ra érvényes választékcseré jegyzőkönyvet. a tanácskozások eredményéről, a két ország kereskedelmi kapcsolatairól a miniszterhelyettes nyilatkozott az mti munkatársának:

- az ndk az egyik legfontosabb piacot jelenti a magyar belkereskedelem számára, fogyasztási cikk importunk szinte valamennyi árucsoportra kiterjed. közismert az ndk-termékek jó minősége, így érdekünk a forgalom további fejlesztése. a külkereskedelem ebben az évben mintegy 57 millió rubel értékű árut importál számunkra a baráti országból. jövőre 63 millió rubel értékű ndk importárura jelentette be igényét a belkereskedelem/
/folyt.köv./

- 18 -

7.50/ok

HC 1015

bb.13./magyar-ndkfolyt./ok

hagyományos import kiegészítésként éve-kóta vásárol a belkereskedelem közvetlen választékcseré útján is fogyasztási cikkeket az ndk-ból. a múlt évben 8,3 millió rubel értékű árut cseréltek az idén már csaknem 15 millió rubeles forgalommal számolnak, s így a megállapodásban rögzített 12 millió rubeles előirányzatot minegy 25 százalékkal teljesítik. a mostani ülésen az aláírt jegyzőkönyv szerint 1973-ra 14,2 millió rubel értékű árut kölcsönös szállításában állapodtak meg. egyebek között gyermek- és ifjúsági konfekció-árut, különböző textilanyagokat, öltöny-anyagokat, szintetikus függönyöket, kötöttáru ezen kívül háztartási gépeket, vas-tömegcikkeket, rádiókat, sportcikkeket és játékokat vásárolunk az ndk-ból. ellentétként ugyancsak konfekció-árukat, háztartási műanyagcikkeket, italokat, játékokat stb. ad a magyar kereskedelem, és sor kerül mintegy 450 000 pár cipő kölcsönös cseréjére is.

- az ülésen megállapítottuk, hogy a közszükségleti cikkek forgalmának fejlesztéséhez kölcsönösen javítani kell piaci ismereteinket. elő kell segíteni vállalatunk közvetlenebb együttműködését, és új módszereket kell alkalmaznunk az egymás közötti kereskedelemben. ezért rendezünk jövőre Budapesten nagyszabású termékiállítás, amelyen ndk-beli és magyar kereskedelmi vállalatok háztartási vas-tömegcikkeket, híradástechnikai és műszaki termékeket mutatnak be.

a tárgyalásokon foglalkoztunk a kgst belkereskedelmi miniszteri tanácskozó testületének határozata alapján kereskedelmi és vendéglátóipari gépek, berendezések gyártásának szakosításával. a javaslatokat jövő év májusában Budapesten kontretizáljuk. az ndk-ban egyébként nagy az érdeklődés a magyar kereskedelmi és vendéglátóipari gépek iránt. az idén 2,3 millió rubel értékben szállítunk üzletberendezéseket, önkiszolgáló áruházak részére az ndk-ba, és már jövő évre is van megrendelésünk - fejezte be nyilatkozatát dr. Juhász Zoltán./mti/

7.55/ok

HC 1020

- 19 -

bb.14. hetvenegy középiskolai és egyetemi előkészítő tanfolyam szabolcsban

vid/ká/ok hgy

1972. november 22.

a szakszervezetek szabolcs-szamtár megyei tanácsa évek óta hathatósan támogatja a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulását. a tanácsokkal és a társadalmi szervekkel közösen megszervezte a középiskolai és egyetemi előkészítő tanfolyamokat, amelyeken a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeit készítik fel a továbbtanulásra. a szakszervezetek megyei tanácsa ez évben 150 ezer forintot költ ilyen célra jóléti alapjából. a megyében a 37 középiskolai előkészítő tanfolyam 550, a 34 egyetemi előkészítő tanfolyamon 510 diákot készítenek fel a legfontosabb tantárgyakból./mti/

..-

bb.15. tanulmányok a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésére

vid/ká/ok hgy

1972. november 22.

a keszthelyi agrártudományi egyetem termelésfejlesztési intézetének kutatói a szarvasmarha tenyésztés fellendítése érdekében hozott minisztertanácsi határozatot követően tanulmányt készítettek a szarvasmarha tenyésztés hozma-költség és jövedelem alakulásáról. az új szabályozók és az árak nyilvánosságra hozatala után kalkulációkat dolgoztak ki állami gazdaságok és termelőszövetkezetek számára a vegyes hasznosítású és egyhasznú szarvasmarha fajták tenyésztésének új viszonyaira. részletesen elemezték a költség és jövedelem legkülönbözőbb összetevőit.

a tanulmányt szaktanácsadási kiadványaiban már közzé is tette a termelésfejlesztési intézet. ezenkívül a gazdaságok egyéni- leg is kérhetik a keszthelyi kutatók véleményét valamilyen helyi vagy speciális összefüggés megvilágítására, gazdaságossági számításokra az általuk jónak ítélt variációk mérlegelésére./mti/

..-

8.05/ok

- 20 -

ke 1030

bb.16. két év alatt csaknem 1.9 milliárd forint pest megye fejlesztésére

vid/gö/ká /ok hgy

1972. november 22.

az új szabályozási rendszer kedvezően befolyásolta a pest megyei tanács fejlesztési tevékenységét - állapítja meg az a jelentés, amely a IV. ötéves terv első két esztendejének eredményeit összegezi. többek között megállapítják, hogy kedvezően alakult a bevételek és a kiadások teljesítése, néhány beruházás befejezése azonban, az intézkedések ellenére is áthúzódik majd az V. ötéves terv időszakába.

a tavalyi és az idei évre előirányzott 14 100 lakásból 13 700 épül fel. az elmaradás elsősorban a tanácsi bér és a tanácsi értékcsökkenésű lakásoknál mutatkozik. a lakosság segítségével a két év alatt 460 kilométer víz és 56 kilométer csatornavezeték épült. a ceglédi és a váci kórházakban megkezdődött az egyenként 174 ágyas elmeorvosi osztály építése, gödöllőkorszerű szakorvosi rendelőintézetet kapott, monodron, gyálon pedig még a tervidőszakban hasonló létesítmény építéséhez kezdenek. a művelődési ágazat fejlesztésére 187 millió forintot költöttek két év alatt. a tervezett 220 általános iskolai tanterem helyett várhatóan több készül el, az óvodai helyek száma pedig 1585-tel gyarapodik. szob, érd új művelődési házat kapott. új sütőipari üzemek építésével a meglévő korszerűsítésével a megye lakossága naponta 27 tonna kenyérral többet kap, mint az előző tervidőszakban. javult a szolgáltatási tevékenység is: tavaly három, az idén pedig két szolgáltató ház épült, ezenkívül mosoda és vegytisztító üzem valamint gépkocsis és háztartási gépeket javító szerviz nyílt. a negyedik ötéves terv első két esztendeje alatt pest megyében csaknem 1.9 milliárd forintot költöttek fejlesztésre./mti/

..-

bb.17. szenna községben épül fel somogy megye első falumuzeuma

vid/ká/ok hgy

1972. november 22.

somogy megye népi emlékeinek megőrzésére falumuzeumot hoznak létre. a most elkészült tanulmányterv szerint a kaposvártól nyolc kilométerre, a zselicség központjában fekvő szenna községben alakítják ki a megye első falumuzeumát. bemutatják többek között a szegényparaszt féltelkét lakóházzal, istállóval, pajtával, a sövényfonásos kukoricagórékkal, tyukóllal és galambduccal. a nagygazda telkét a három féle pincetípust, a legszebb feliratu kopjafákat és kovácsolt vaséresztekét. az így kiképzett falu lesz a háttérre annak a szabadtéri színpadnak, amelyet a domboldalon építenek ki. itt műsorokat rendeznek a zselici - napok keretében./mti/

..-

8.10/ok

- 21 -

ke 1030

bb. 18. czinege Lajos honvédelmi miniszter vezetésével katonai küldöttség utazott Irakba és a jemeni népi demokratikus köztársaságba

gk/rj hgy

1972. november 22.

hamad sehab tábornoknak, az iraki köztársaság hadügyminiszterének, valamint ali nasszer hasszani, a jemeni népi demokratikus köztársaság miniszterelnökének és hadügyminiszterének meghívására czinege Lajos vezéreztredes, honvédelmi miniszter vezetésével szerdán katonai küldöttség utazott az iraki köztársaságba és a jemeni népi demokratikus köztársaságba baráti látogatásra.

a katonai küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent garai róbert külügyminiszter-helyettes, valamint csémi károly albátornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese, és a honvédelmi minisztérium vezető beosztású képviselői. jelen volt madhat ibrahim jumma, az iraki köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb. 19. folyik a telefonvonalak helyreállítása

i hz/tm/ok hgy

1972. november 22.

a szombati nagy vihar után az ország sok helységével megszakadt a telefonösszeköttetés. szerdára a legnagyobb károkat szenvedett pécsi igazgatóság területén már helyreállították mindenhol a távbeszélkapcsolatot, a soproni postaigazgatóság területén pedig 36 szerelő megfeszített munkával dolgozott a károk helyreállításán. munkájuk eredményeként az igazgatóság területén már egyetlen járási székhely sincs telefon nélkül, de 22 községgel még most sincs telefonösszeköttetés. a vihar által tönkretett 13 központból már hatot kijavítottak és az ígéretek szerint rövidesen üzemelni fog a többi is. a súlyos anyagi károkat okozó vihar erejére jellemző, hogy csak a soproni igazgatóság területén 111 eltört és kidőlt telefonoszlopot kellett kicserélni, illetőleg helyére visszaállítani. /mti/

--

10.05/ok

- 22 -

1320

bb. 20. közlekedési balesetek

i hz/fk/ok hgy

1972. november 22.

Józsa községben a jogositvánnyal sem rendelkező erdő ferenc 25 éves helyi lakos egy lopott személygépkocsival elütötte az ut szélén haladó dürgő ferencné 30 éves takarítónőt, aki a helyszínen meghalt. a gázoló gépkocsivezető segítségnyújtás nélkül továbbhajtott, később egykerítésnek ütközött és gyalog próbált menekülni, de elfogták és eljárás indult ellene.

figyelmetlenül vezette motorkerékpárját oros községben kiss jános 37 éves besenyői lakos és nekiütközött a vele azonos irányban szabályosan haladó lovas kocsinak. az összeütközés következtében a motorkerékpáros a helyszínen meghalt. a rendőrség megindította a vizsgálatot. /mti/

bb. 21. nagy károly

mm/ok hgy

1972. november 22.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje elhunyt. temetése november 24-én pénteken 12 órakor lesz a rákospalotai temetőben.

mszmp xv. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb. 22. elutazott a csehszlovák küldöttség

t sl/pá/le/ok hgy

1972. november 22.

szerda délelőtt elutazott hazánkból a csehszlovák küldöttség, amely miloslav hruskovicnak, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottsága titkárának vezetésével a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság tizedik ülészakán vett részt.

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, és frantisek dvorsky, csehszlovákia magyarországi nagykövete. /mti/

11.00/ok

- 23 -

1320

bb.23. még a kitömött madarag is ellopták

vid/ká/ok hgy

1972. november 22.

kiss istván piliscségi lakost gazdaság és társtettes minőségben visszaesőként elkövetett lopás miatt ítélte el a bíróság. a 44 éves mészégető, időközben meghalt társával, felbontotta a bjni gáz-cseretelep tetőszerkezetét és ellopott több üres palackot. ezután a héregi vadászházat törték fel, innen különböző konyhai berendezéseket loptak el. még a kitömött madaragat is elemelték. kiss elfogadott ismerősétől egy olyan akkumulátor is, amelyről tudta, hogy lopásból származik.

az esztergomi megyei bíróság kiss istvánt jogerősen másfélévi szabadságvesztésre ítélte, a közügyektől három évre eltiltotta./mti/

bb. 24. eddig félmillió műszerfal- négy vállalat a zsiguli-kooperáció eredményeiről

ö/vid/sl/rj kz ká hgy

1972. november 22.

magyarország és a szovjetunió között 1970-ben jött létre az államközi megállapodás amelynek alapján magyar vállalatok alkatrészeket készítenek a zsiguli-gépkocsikhoz. s e termékekért kész személyautókat kapunk cserébe. az érdekelt négy magyar vállalat - bakony művek, az elzett, a mechanikai mérőműszerek gyára és a videoton- magánjogi szerződésben tizennyolcféle gépkocsialkatrész szállítását vállalta, évente növekvő mennyiségben. 1971 és 1975 között összesen 1 millió 415 ezer alkatrész készletet szállítunk s cserébe 60 000 személyautót kapunk. öt év alatt összesen 120 000 zsigulit vásárolunk, s ezek ellenértékének kéreken 50 százalékát a kooperáció keretében készített és szállított alkatrészekkel egyenlítjük ki.

az alkatrész szállítások nagyobb arányokban tavaly kezdődtek, s az idén fokozódtak. a megállapodás szerint 1972 végéig 500 000 alkatrész készletet kellene szállítani, a vállalatoktól kapott tájékoztatás szerint azonban e mennyiséget a vállalatok többnyire túlteljesítik, vagyis a jövő évről is előrehozzák kisebb-nagyobb tételek gyártását.

/folyt.köv./

11.10 rj

- 24 -

HC 1340

bb. 24. /eddig félmillió... 1. folyt./rj

a mechanikai mérőműszerek gyárában szerdán rövid ünnepséget tartottak abból az alkalomból, hogy elkészült a félmilliómodik zsiguli-műszerfal. a gyártás 1970-ben indult. a kezdeti zökkenők után a munka folyamatossá vált, s immár fél percenként kerül le a szalagról egy-egy műszerfal, amely a felhasználók tapasztalatai szerint is igen megbízhatóan méri a gépkocsi sebességét, a hűtővíz hőmérsékletét, a tartály benzinszintjét. a zavartalan gyártást mintegy 100 millió forint értékű új gép segíti, biztosítja a folyamatos termelést, s a gyár számára nosszu időre a biztos piacot. a zsiguli-műszerfalakat állami támogatás nélkül is gazdaságosan gyártják, kifizetődő a népgazdaság számára is, mert a hozzávaló alkatrészeknek, anyagoknak mindössze 12-13 százalékát kell tőkés országokból beszerezni.

az üzem szerda délután már a jövő évre előirányzott újabb 300 000 műszerfal gyártását kezdte meg, s abból legalább 25 ezret még az idén utnak indít a szovjetunióba. a togliauti autógyár örömmel fogadta a gyártás előrehozásának hírért, és felajánlotta, hogy ha a mechanikai mérőműszerek gyára tervezettnél nagyobb mennyiséget tud előállítani, a többletre is szívesen feladnak rendelést.

az elzett fémlemezipari művek az autók zár- és kilincsgarnitúrájának gyártását vállalta, s a tervezettnél ugyancsak jobb eredményeket ért el. a gyártás megkezdésétől ez év végéig esedékes 500 000 készlet helyett várhatóan 515 000-et juttatnak el a szovjetunióba. az elzett a vidéki ipartelepítés lehetőségeit is felhasználta a nagyszabású kooperációs munka megszervezéséhez. a fővárosban a zárapokat állítják elő, míg a kilincsszerkezetek gyártását sátoraljauhelyre telepítették, ahol az elmúlt két és fél évben a termelés megkétszereződött. mind a fővárosban, mind sátoraljauhelyen jelentős átszervezéssel járt a munka, s különösen a kezdeti időszakban a gazdaságosság javítására is igen nagy erőfeszítéseket kellett tenni. mint a vállalat vezetői elmondták, a nehezen már tuljutottak s az idén első ízben már nyereséges lesz a zsiguli zár- és kilincsgarnitúrák gyártása.

/flöt. köv./

11.20 rj

- 25 -

HC 1340

bb. 24. / eddig félmillió ... 2. folyt./rj

a veszprémi bakony művekben 240 millió forintos költséggel kialakított új önálló gyáregység állítja elő a zsiguli gépkocsik központi kormányzárát, gyújtáskapcsolóját, kürtjét, és gyújtáselosztóját. a szovjet vállalattal létesített nagy műszaki fegyelmet és felkészültséget igénylő kooperáció fontos szerepet játszott a környék, főleg nőket érintő, foglalkoztatási gondjainak megoldásában is. a 3 évvel ezelőtti életbelépett szerződés szerint az első évben 35 000, a másodikban 165.000, az idén pedig 300.000 garnitúrát szállítanak az említett szerelvényekből a szovjet partnernek. e szállítmányok önmagukban mintegy 14 000 zsiguli gépkocsi ellenértékét fedezik.

a togliatti gyár a közelmúltban arról tájékoztatta veszprémi partnerét, hogy amennyiben december 5-ig az év végéig esedékes teljes mennyiséget szállítja, úgy jelentős tervtúlteljesítésre van lehetőség. a bakony művek szocialista brigádjai vállalták, hogy november 30-ig elkészítik a szerződésben vállalt ideai 300 000 garnitúrát, s így a szállítás a kért időpontig megtörténhet. a munka üteméből ítélve helyt is állnak adott szavukért.

a székesfehérvári videoton gyár rádiókat szállít a zsiguli gépkocsikhoz. a 3.5 wattos teljesítményű, hosszú- és középhullámon működő készülékből a videoton 1970-ben 11 ezret, tavaly 75 ezret, az idén pedig már 100 000 -t készített szovjet partnerének. az 1972. évi megrendelésnek november 21-én eleget tettek, s ezzel ugyancsak elősegítették a szovjet gyár túlteljesítési tervének megvalósítását.

a zsiguli gépkocsik továbbra is videoton rádióval készülnek. a továbbiakban is évente 100 ezer készüléket szállít a székesfehérvári gyár. szó van arról, hogy 1973-tól már hosszú-, közép-, és rövidhullámsávu rádiókat gyártanak a zsigulikhoz.

egy másik székesfehérvári vállalat - a máv ottani járműjavító üzeme - a magyar mérnökök tervei alapján elkészítette egy speciális autószállító vasuti kocsi két mintapéldányát. az emeletes vagonnal egyszerre hat zsiguli autó, vagy egy autóbusz továbbítható. a speciális vasuti kocsi a futópróbák után záhony-budapest között közlekednek. /mti/

--

11.25 rj

- 26 -

he 1340

bb.25. jövőre: több mint 1.8 millió tonna vaskohászati termékcsere

i sl/gk/le/ok hgy

1972. november 22.

szerdán fejeződött be budapesten az intermetall vaskohászati együttműködési szervezet negyedévenként rendszeresített tanácskozása, amelyen a vaskohászati termékek és másodtermékek kölcsönös szállításáról tárgyaltak. részt vettek a tagországok - bulgária, csehszlovákia, Lengyelország, magyarország, az ndk és a szovjetunió - küldöttségei, valamint a román metallimport külkereskedelmi vállalat és a jugoszláv kohászati üzemek egyesülésének képviselői.

összegezték az idei első háromnegyed év kölcsönös szállításainak eredményeit, pontosították a negyedik negyedévi szállításokat és megegyeztek a jövő évi termékcsereben. eszerint 1973-ban 1 millió 838 ezer tonna vaskohászati terméket cserélnek a szervezetben részt vevő országok.

megvizsgálták, hogy a tagországok vaskohászata milyen szabad kapacitásokkal rendelkezik s tárgyaltak azok kihasználásának lehetőségeiről./mti/

bb.26. dinamikus fejlődnek a vas megyei ipari szövetkezetek

vid/ká/ok hgy

1972. november 22.

küldöttközgyűlés tartott szerdán szombathelyen a vas megyei ipari szövetkezetek szövetsége. a közgyűlésen a több mint 5700 dolgozót foglalkoztató 37 vas megyei ipari szövetkezet munkáját értékelték és megtárgyalták az elkövetkező év feladatait. a megyei ipari szövetkezetek ez év első három negyedévében minden eddiginél dinamikusabban fejlődtek. az ipari szövetkezetek termelése 9,9 százalékkal, az építőipariaké pedig 13.8 százalékkal volt nagyobb, mint az elmúlt év hasonló időszakában. örvéndetes, hogy a többlettermelés 92,5 százaléka a termelékenység emelkedéséből származik. a szövetkezetek az értékelt időszakban mintegy tíz százalékkal növelték a lakosság részére végzett javító, szolgáltató tevékenységüket.

a szövetkezetek a negyedik ötéves tervben 104 millió forintot fordítanak az új üzemek létesítésére, a meglévők bővítésére, korszerűsítésére, szolgáltatóházak építésére. az idén adták át a kőszegi új szolgáltatóházat, szombathelyen a fémipari szövetkezetek új üzemházát, s decemberben megkezdte működését a szombathelyi villamossági szövetkezet új üzeme. a szövetkezetek ebben az évben több mint 540 millió forint értékű terméket állítanak elő./mti/

11.50/ok

- 27 -

NA 1450

bb.27. politikai könyvkiállítás salgótarjánban

vid/ká/ok hgy

1972. november 22.

a politikai könyvhetek nógrád megyei megnyitójaként szerdán a salgótarjáni kohász művelődési központban kiállítást rendeztek filozófiai, gazdaságpolitikai és egyéb, a társadalmi élet időszerű kérdéseivel foglalkozó könyv-kiadványokból. a kiállítást batta istván, a megyei pártbizottság osztályvezetője nyitotta meg./mti/

bb. 28. időjárásjelentés

rj hgy

1972. november 22.

a meteorológiai intézet jelenté 1972. november 22-én, szerdán 13 órakor

többfelé reggeli köd.

az a hatalmas kiterjedésű ciklon, amely már huzamos ideje európa szerte változóan időjárást okozott, fokozatosan gyengül. a korábban meglévő nagy hőmérsékletkülönbség kiegyenlítődött, így nyugat- és közép-európa időjárása egységes lett. már csak a szovjetunió európai területén van nagy eltérés egyes vidékek között hőmérsékletben és az idő jellegében. a déli területeken esik az eső, ugyanakkor moszkvától északra kiterjedt havazások vannak. ukrájnban és a fekete-tenger környékén éjszaka sem csökkent a hőmérséklet fagypontra alá, az északi részeken azonban nem ritka -10, -15 fokos fagy.

hazánkban kedden a tiszta vonalától keletre egész napon át borult, máshol változóan felhős volt az ég. sokfelé esett az eső, kedd este a mátra környékén többfelé zivatar keletkezett. a zivatart néhány helyen jégeső is kísérte. a lehullott csapadék mennyisége legtöbb helyen 9 mm alatt maradt, de mátészalkáról 10, hajdudorogról 14, hortobágyról és csengeréről 16 mm-t jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet a dunántúlon 8, -12 máshol 2-7 fok között alakult. ma hajnalra mínusz 2- plusz 5 fokig hűlt le a levegő. reggel többfelé keletkezett köd, de 10 órára legnagyobb részük feloszlott. elsősorban az ország déli részéről szórványos esőket jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor 3,7 fok volt.

budapestben kedden a hőmérséklet napi középértéke 5,5 fok volt, a százéves átlagnál 1.5 fokkal magasabb.

12.35 rj
/folyt.köv./

NA 145J

- 28 -

bb. 28. /időjárásjelentés... 1. folyt./rj

ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás csütörtök estig:

időnként felszakadozó felhőzet többfelé esővel.

gyenge, napközben kissé megélénkülő déli, délnyugati szél. a hajnal órákban többfelé köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 1-plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: plusz 4-9 fok között.

a duna vízállása budapestnél 378 cm.

/mti/

..-

bb.29. belföldi hírek jegyzéke 14 óráig

se/ok -cz

1972. november 22.

1. nemeslakai előadása
 2. a metro-ról
 3. petőfi műsor
 4. vizellátás
 5. vegyipari üzem a szu-ból
 6. muzeumi hónap eredményei
 7. tüzhely a bronzkorból
 8. a magyar internacionalisták szerepe
 9. beváltak a győri lámpák
 10. szállodabutor export
 11. gyermekvédelem
 12. apró bulgáriába utazott
 13. magyar-ndk keresk. megállapodás
 14. egyetemi előkészítő tanfolyam szabolcsban
 15. szarvasmarhatenyésztés
 16. pest megye fejlesztése
 17. semogy elő falumuzeuma
 18. cizinege vezetésével küldöttség utazott irakba
- /folyt.köv./

- 29 -

13.55/ok

NA 1500

bb.29./belföldi hírekfolyt./ok

19. telefonvonal - helyreállítás
 20. balesetek
 21. meghalt nagy károly
 22. elutazott a csehszlovák küldöttség
 23. orgazdaság
 24. zsiguli-kooperáció
 25. vaskohászati termékcsere
 26. vas megyei ipari szövetkezetek
 27. könyvkiállítás
 28. időjárás
 29. híregyzerék
- /mti/

bb.30. Laurence corkery

tr/ok -cz

1972. november 22.

az ausztrál/államszövetség budapesti nagykövete végleg elutazott magyarországról./mti/

bb.31. a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója

tm/pr/ok -cz

1972. november 22.

alkalmából a kisz központi bizottsága szerdán politikai szemináriumot rendezett az ifjusági szövetség agitációs és propaganda munkájával foglalkozó tisztségviselői és aktivistái számára. a szemináriumon v.ny. szverkalov, az uljanovszk területi pártbizottság titkára a lenini nemzetiségi politika megvalósulásáról f. p. bogdanov, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének tanácsosa a szovjet állam politikai gazdasági fejlődéséről dr. gombár józsef, a kisz központi bizottságának titkára pedig a lenini komszomolról beszélt./mti/

14.00/ok

- 30 -

MA 1500

bb.32. kiknél csökken január 1-től a lakbérhozzájárulás? - tájékoztató a keresetszámításról

i sl/gk/1e/ok -cz

1972. november 22.

mint ismeretes, a keresők részére nyújtott lakbérhozzájárulást minden év január 1-én csökkenteni kell abban az esetben, ha az előző év folyamán a havi átlagkereset - időbéreseknel és havidíjasoknál a decemberi besorolási bér és az egyéb kereset havi átlaga - az azt megelőző esztendőhöz képest emelkedett. a lakbérhozzájárulás az ily módon kiszámított havi átlagos keresetnövekedés 25 százalékaival csökken.

az általános érvényű rendelkezést tavaly azzal az eltéréssel alkalmazták, hogy az 1971 év második felében elért átlagos havi keresetet az első félévi havi kereset átlagával hasonlították össze, s akinek a második félévi havi átlagkeresete magasabb volt, annak a lakbérhozzájárulása 1972. január 1-től csökkent.

1973. január 1-től már az általános előírás szerint, vagyis éves alapon kell a kereseteket számolni, tehát az 1972-ben elért keresetet kell az 1971 évvel összehasonlítani. ez a módszer azonban csak azokra érvényes, akiknek a lakbérhozzájárulási összegét 1972. január 1-én nem csökkentették. akiknél ilyen csökkenés történt, ott az 1971 második félévi havi átlagos keresetéhez viszonyítják az 1972. évi havi átlagkeresetet, különben ugyanis hátrányos helyzetbe kerülnének azok, akiknek a keresete a múlt év második felében emelkedett s így 1972. január 1-től már csökkentették lakbérhozzájárulásukat.

a rendelkezések a keresők részére megállapított lakbérhozzájárulásra vonatkoznak, a nyugdíjasok lakbérhozzájárulását természetesen továbbra sem csökkentik./mti/

bb.33. sajtótájékoztató az élelmiszer- és fagazdasági szakoktatásról

t kg/tr/1e/ok -cz

1972. november 22.

a mezőgazdaság gépesítése és a dinamikusan fejlődő élelmiszer-gazdaság egyre újabb igényeket támaszt a szakoktatással szemben is, megkívánja annak állandó korszerűsítését. erről, az élelmiszer- és fagazdasági szakoktatás helyzetéről és feladatairól tartott sajtótájékoztatót szerdán a kertészeti egyetemen dr. szücs kálmán, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium főosztályvezetője. a témának külön jelentőséget adott az mszmp központi bizottságának az állami oktatás fejlesztéséről a közelmúltban hozott határozata, amely itt is iránymutatóul szolgál a tervek megvalósításához.

/folyt.köv./
14.15/ok

- 31 -

MA 1500

kbb.33./sajtótájékoztató ...folyt./ok

az élelmiszer- és fagazdaságban jelenleg mintegy egymillió százötvenezer dolgozik szerte az országban, s a munkások több mint felének nincs semmilyen szakmai képzettsége. a felmérések szerint közülük 250 000 munkás életkora és adottságai lehetővé tennék a szakmai képzettség megszerzését, s ehhez az ország 69 mezőgazdasági szakmunkásképző iskolája is lehetőséget teremt. a móm illetékesei kidolgozzák a felnőtt munkások tanulásra- ösztönzésének módjait. ennek eredményeként a tavaly végzett több mint hatezer fiatal és háromezer felnőtt mezőgazdasági és élelmiszerüzemi szakmunkás számára várhatóan emelkedik majd.

a fiatalok eltérő arányban érdeklődnek a különböző szakmák iránt, az édesipar, a baromfitenyésztési ágazat és a dísznövénytermesztés iránt fokozódik míg például a szőlőtermesztés iránt csökken az érdeklődés. viszont a korábban messze elkerült szakmákban - mint a sütő- és a huipari - legutóbb már kétszer többen jelentkeztek a vártnál s ezzel a szakmunkás utánpótlás előreláthatóan megoldódik.

a szakközépiskolai oktatásban gondot okoz, hogy az iskola befejezése után nem kapnak a tanulók szakmai képesítést igazoló megfelelő oklevelet, szakmunkás vagy technikus képesítést. ezért a magas képesítési fokot álló szakágakban szakmunkásbizonyítványt is kapnak a jövőben a szakközépiskolát végzett fiatalok. ilyen rendszerűek lesznek az iparszerű állattartást, a zárt növénytermesztést és a zárt nagyüzemi zöldségtermesztést oktató iskolák.

az ágazatok vezető szakember - gárdájának képzéséről hat egyetem és három főiskola gondoskodik, ahol tavaly 1,800 hallgató szerzett oklevelet. az elosztás néhol akadozik, ugyanis egyes ágazatok nem tudják felvenni az ifjú mérnököket, máshol viszont kevés a képzett szakember. az állattenyésztés fejlődésének hatására különösen az állattenyésztő üzemtechnológusok iránt élénk az érdeklődés, míg az öntöző üzemtechnológusok csak két év múlva, az ország öntözőhálózatának kifejlesztése után helyezkedhetnek el valamennyien szakmájukban. a gyakorlati igény és a képzés összehangjának kiegyenlítésére a jövő évben üzemgazdasági üzemtechnológus képzés kezdődik a kaposvári és a nyíregyházi mezőgazdasági főiskolákon./mti/

...

14.20/ok

- 32 -

NA 1505

bb. 34. országos képzőművészeti filmszemle, a munkásfesztiválok szolnokon

vid/ká/rj -cz

1972. november 22.

az alapításának 900 éves jubileumára készülő szolnok 1973 évi művészeti és kulturális programját hagyta jóvá szerdai ülésén a városi tanács végrehajtó bizottsága. a színes rendezvénysorozatból kiemelkednek a hatodik szolnoki kulturális hetek eseményei. megrendezik a harmadik magyar képzőművészeti filmszemlét, amelyet nemzetközi filmlakát kiállítás egészít ki. tavasszal szolnokon kerül sor a katonai főiskolák ötödik országos fesztiváljára, a kisipari szövetkezetek országos szavalóversenyére, szolnoki néptánc fesztiválra. a tiszaparti városban találkoznak a bányász és honvéd fúvószenekarok, az ország áfész-kórusai, az uttorókórusok és táncsoportok. munkásportrék címmel amatőr filmszemlét rendez a szakszervezetek megyei tanácsa és a járműjavító művelődési központ. a munkásfestők képzőművészeti kiállításának a tiszamenti vegyiművek művelődési háza ad otthont. a szolnoki kulturális programot számos hangverseny, tudományos ankét, kiállítás, képzőművészeti tárlat gazdagítja. /mti/

...

bb. 35. ülést tartott a vas megyei petőfi emlékbizottság

vid/kz/rj -cz

1972. november 22.

szendén szombathelyen ülést tartott a vas megyei petőfi emlékbizottság. az ülésen elfogadott program szerint a megye központi ünnepségét ostffyasszonyfán rendezik, ahol a költő 1839-ben nyári szünidejét töltötte. a községben emlékszobát rendeznek be a nagy költő tiszteletére, emlékligetet ültetnek, s emléktáblákat helyeznek el mersevátton, kemenesmagasiban és a ragyogói rábahidnál, ahol többször is járt petőfi vasi tartózkodása idején.

a megye valamennyi városában, községében megemlékeznek az évfordulóról. szombathelyen nagyszabású petőfi emlék-estet, a forradalmi múzeumban kiállítást rendeznek. megszervezik a petőfi nevét viselő szocialista brigádok összejövetelét. szavalóversenyeket, vetélkedőket, emlékturákat rendeznek. ünnepségeket tartanak a petőfi nevét viselő termelőszövetkezetben. a program szerint megemlékeznek petőfi nagy kortársairól is. /mti/

...

14.30 rj

- 33 -

NA 1510

bb. 36. védnökségi napok százhalombattán

vid/gö/mné/rj ká -cz

1972. november 22.

Ifjú városunk, százhalombatta és a két óriásüzem a dunai kőolajipari vállalat, valamint a dunamenti hőerőmű építése felett védnökséget vállalt kisz-fiatalok jelentős állomáshoz érkeztek: befejezték a barátság 11. olajvezeték építését. ebből az alkalmából szerdán százhalombattán védnökségi napok kezdődtek. a tizenegy napos eseménysorozat az olajváros művelődési otthonában nyitották meg, amelyen megjelentek a barátság 11. távvezeték építésében résztvevő vállalatok, a kisz központi bizottságának, szabolcs, borsod, heves és pest megye kisz bizottságainak küldöttei. ott voltak százhalombatta állami és pártszerveinek vezetői, a két nagyüzem képviselői. moravcsik attilának, a nehézipari védnökségi szervező bizottság elnökének megnyitója után dobány imre, a sló-foki kőolajvezeték vállalat igazgatója elmondotta, hogy a kisz-fiatalok részt vettek a tíz évvel ezelőtt üzembe helyezett barátság 1. távvezeték építésében is. azóta ezen a csővezetéken több mint 30 millió tonna volgai kőolaj érkezett hazánkba. a százhalombattai olajfinomító bővítése szükségessé tette újabb távvezeték építését is. a barátság 11. vezeték magyarországi 298 kilométeres szakaszának építése felett ismét védnökséget vállaltak a fiatalok. a távvezeték nyomvonalába eső szabolcs, borsod, heves és pest megyék kisz bizottságai szocialista szerződést kötöttek az építőkkel. munkájukkal jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy vezeték jóval határidő előtt elkészülhetett és előreláthatólag a hét végén százhalombattára érkezik a szovjet kőolaj.

ezután a négy megye kisz bizottságának küldöttei idézték fel a távvezeték építésének jelentősebb momentumait, majd felajánlották segítségüket a tervezett magyar-szovjet gázvezeték építéséhez. a megnyitó résztvevői ezután a barátság 11. vezeték százhalombattai fogadóállomásánál emlékkövet lepleztek le, amelynek márványtáblája a kisz védnökség vállalását és idejét: 1970-1972 örökíti meg. délután a dunai kőolajipari vállalat előcsarnokában kiállítás nyílt. a makettek, fényképek és grafikonok a barátság 11. távvezeték építésének történetét mutatják be. a következő napokban a fiatalok konferencián vitatják meg az energia és a kőolajipar helyzetét, célkitűzéseit, a fiatal műszakiak feladatait. /mti/

..-

14. 35 rj

- 34 -

NA 150

bb.38. magyar abc-áruházak a szovjetunióban

i hz/gk/le/ok -cz

1972. november 22.

tizennyolc, teljesen felszerelt abc-áruházat szállít jövőre a szovjetunióba transelektro külkereskedelmivállalat. bár leningrádban és moszkvában már működik két magyar berendezéssel felszerelt áruház, a mostani üzletkötés újdonsága, hogy először adunk el a szovjetunióknak a tyler-licenc alapján hazánkban készített hűtőpultokat. a jászberényi hűtőgépgyár új, jászárokszállási üzemében készült korszerű és esztétikus élelmiszerpultokból 30-30 kerül a 18 új szovjet abc-be. a hűtőgépeket, amelyeknek nagy előnyük, hogy dominószerűen összeilleszthetők és így bármilyen alakú és nagyságú üzlet berendezhető velük a kis boltoktól egészen a szupermarketig, a szovjet vásárló a promashimport kivánságára némileg megváltoztatták. így alkalmassá váltak a speciális szovjet térszá- és kenyérfélék tárolására is.

a transelektro a hűtőpultokon kívül az áruházak teljes berendezésének exportját is vállalja, így mindegyik üzletbe 60 méteres hűtetlen pultot a gyümölcs, zöldség és hús tárolásához szükséges hűtőkamrákat, sőt a pénztárgépet is a magyar cég szállítja.

a több mint 2 millió rubel értékű szerződés aláírására szerdán moszkvába utazott farkas Mihály, a transelektro vezérigazgatója. /mti/

..-

bb.39. felavatták a hódmezővásárhelyi csempegyárat

vid/kz/ok -cz

1972. november 22.

hódmezővásárhelyen szerdán felavatták az alföldi porcelángyár legújabb részlegét, a falburkoló csempegyárat. létrehozására csaknem 140 millió forintot költöttek 20,000 négyzetméteres nagycsarnokát az olasz sacmi cég rendezte be a legkorszerűbb automata gépekkel, s négy földgázfűtéses alagutkemencével. ez utóbbiakat a szegedi szénhidrogén medencéből „táplálják”, távvezetéken. a gyár egy évvel ezelőtt megkezdett próbatermelése idején háromnegyed millió falburkoló csempe készített. tervezett termelési szintjét évi 1,2 millió csempe előállítását jövőre éri el. /folyt.köv./

- 35 -

14.35/ok

bb.39./felavatták ...folyt./ok

az új üzem nagyban hozzájárul majd ahhoz, hogy megszűnjék ennek a falburkoló csempe importja. a számítások szerint az építőiparnak 1975-ben mintegy hárommillió négyzetméter csempére lesz szüksége. ezt a nagy igényt a már korábban bővített budapesti porcelángyár és a hódmezővásárhelyi új üzem együttesen ki tudja elégíteni, mégpedig rendkívül választékos áruval.

amint az avatónnepség szónokai is elmondották, a csempegyár már a hatalmas hódmezővásárhelyi porcelánkombinát hatodik gyáregysége. amost épülő hetedik/best padlóburkoló lapokat gyártanak majd. ezzel együtt az alföldi porcelángyár létrehozásának költségei elérik az egymilliárd forintot.

az új csempegyár csarnokában megrendezett avatónnepségen padányi Mihály építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes mondott beszédet. Hígi László az alföldi porcelángyár igazgatója jutalmakat adott át az építkezésben kitűnt dolgozóknak.
/mti/

bb.40. országos geológus ankét pécssett

vid/kz/ok -cz

1972. november 22.

a nyersanyag kutatás alapvető részét képező rétegtani - üledéktani - kutatások gyakorlati eredményeinek bemutatása, ismertetése céljából három napos ankét kezdődött szerdán pécssett, a technika házában. a magyarhoni földtani társulat déldunántúli szakosztálya és ifjúsági bizottsága rendezvényén száznál több geológus vesz részt az ország minden részéből. az ankétnek román vendégei is vannak. a szomszéd ország egyeteméről érkeztek a tanácskozásra. tavaly szegeden tartottak hasonló ankétot, amely elméleti jellegű volt, az üledéktani kutatás módszertani kérdéseivel foglalkozott. pécssett 24 előadás keretében az ismertetik, hogy a vizsgálati eredményekből milyen következtetések vonhatók el, amelyek segítségével a nyersanyagok előfordulási helyét könnyebben, pontosabban meg lehet határozni./mti/

14.50/ok

- 36 -

NA 152

bb.37. újabb csatlakozások a tisz/a 11. vízlépcső kisz védnökségéhez

vid/ká/ok -cz

1972. november 22.

1972; a fordulat éve volt a tisz/a 11. vízlépcső építésében. új, végleges medrébe terelték a tisz/a vizét és megteremtették az alapját annak, hogy 1973 közepére a tervezett duzzasztást végrehajtsák. gyakorlatilag megkezdődhet az új népgazdasági létesítmény öntözővizének hasznosítása. a jársági és a nagykunsági főcsatornák első szakaszainak belépésével. most az egyik legfontosabb feladat a tervezett öntözőfürtök mielőbbi felépítése, az öntözőviz üzemi fogadása.

ehhez a munkához új erők csatlakoztak, egészítették ki a kisz védnökségben résztvevők sorát. újabb hat olyan intézmény, vállalat kisz szervezetei kapcsolódtak a védnökségi munkába, amely közvetlenül az öntözésfejlesztést segíti elő. a szolnoki székhellyel működő tiszamenti regionális vízmű és vízgazdálkodási vállalat fiataljai az esztergói öntöző fürtök kivitelezését mozdítják elő, biztosítják, hogy negyedik ötéves tervre előirányzott öntöző telepek üzembe lépjenek. a pest megyei műanyagipari vállalat kiszesei a saját gyártmányú műanyagcső termékekből bemutató szereléseket, ismertetőt tartanak a gazdaságok, kutató intézetek számára. a mezőber budapesti központja és az érintett megyék kirendeltségei a komplex vízügyi beruházások üzemi feltételeinek megteremtését segítik elő. a ferunion külkereskedelmi vállalat fiataljai vállalták, hogy időben beszerzik az import nyomócsöveket, szükség esetén gondoskodnak az eszközök soronkívüli megrendeléséről./mti/

bb.42. tanácsi és szakszervezeti együttműködés borsodban

vid/ká/ok -cz

1972. november 22.

a borsod megyei tanács művelődési osztálya és a szakszervezetek megyei tanácsának kulturális bizottsága szerdán együttműködési szerződést írt alá a művelődéspolitikai feladatok megvalósítására. a megállapodásban vállalták, hogy együttesen segítik a közös fenntartású művelődési intézményeket, elkészítik az ipari városok többek között ózd, kazincbarcika, leninváros művelődési helyzetének elemzését, közös intézkedéseket tesznek a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek segítésére.

közösen munkálkodnak a vidékről bejáró dolgozók kulturális helyzetének javításán. a munkásszállásokon bővítik a művelődési lehetőségeket. közös tervet dolgoznak ki a művelődési otthonok és könyvtárak fejlesztésére./mti/

15.00/ok

- 37 -

NA 152

bb 41. költők a győri üzemekben

vid/um kz cz

1972.november 22.

a radnóti emlékbizottság, valamint a magyar írók szövetségének költői szakosztálya kétnapos találkozóra hívta össze Győrbe a dunántuloni élő, illetve az onnan elszármazott költőket. Kedden - a találkozó első napján - a résztvevők a vidéken élő költők helyzetével kapcsolatos kérdésekről folytattak eszmecsere-t, majd irodalmi estet tartottak. Szerdán Győr költő vendégei kirándulást tettek Pannónhalmára, a délutáni órákban és este pedig a város üzemiben, intézményekben, iskolákban találkoztak olvasóikkal. Többen a környező településekre látogattak. /mti/

bb 43. utvonalmódosítások a villamosközlekedésben

tm um zs cz

1972.november 22.

november 23-án üzemkezdettől a XX. kerületi Gubacsi út - határ út villamosvasuti csomópont vágányfelújítási munkálatai miatt a csomópontot érintő villamosok közlekedését a BKV a következők szerint módosítja: 30/a jelzésű villamos: szabó telep végállomás - szabó telep végállomás között körforgalomban, eredeti útvonalon közlekedik. 31-es jelzésű villamos: Boráros tér - Pacsirta telep között eredeti útvonalon jár, ezzel egyidejűleg a 31/a jelzésűket megszüntetik.

32/1 jelzésű villamos: Ganz-mávgaz - nagy sándor utca között eredeti útvonalon közlekedik. 13-as jelzésű villamos: Örs vezér tér - szabó telep között közlekedik. Útvonala: szabó telep felé: határ utig az eredeti útvonal, majd török téri utca - nagy sándor utca - szabó telep végállomás. Örs vezér tér felé: szabó telep végállomás - jókai utca - határ út - tovább az eredeti útvonal. Megállóhelyei az elterelt útvonalon megegyeznek az ott közlekedő 30/a jelzésű villamosok megállóhelyeivel.

30-as jelzésű villamos: Ferenc körút - nagy sándor utca között közlekedik. Útvonala, nagy sándor utca felé: Gubacsi utig az eredeti útvonal, majd határ út - Baross utca - nagy sándor utca végállomás. Ferenc körút felé: nagy sándor utca végállomás - Ady Endre út - határ út - tovább az eredeti útvonal. Megállóhelyei az elterelt útvonalon megegyeznek az ott közlekedő 32/1 jelzésű villamosok megállóhelyeivel.

a 13-as és 30/a jelzésű villamosokon kezelt vonaljegyek a 30-as, a 31-es és a 32/1 jelzésű villamosokra érvényesek, fordított utirányban határ uti átszállás esetén a vonaljegy számkoc-ka nélküli végét kell érvényesíteni. /mti/

15.23/um

NA 1520

- 38 -

bb 44. megyei művelődési központ-igazgatók, módszertani csoport-vezetők országos tanácskozása Salgótarjában

vid/um kz cz

1972.november 22.

a népművelési intézet rendezésében szerdán a Salgótarjáni József Attila művelődési központban 3 napos tanácskozásra ültek össze a megyei művelődési központ igazgatói, módszertani csoport-vezetői, a központi bizottság tudományos és kulturális osztálya, a művelődésügyi minisztérium, a SZOT és a Budapesti Szakszervezeti Tanács képviselői. A tanácskozás első napján a művelődési otthonok működési szabályzat-tervezetét, valamint a közművelődési kutatás megindításának, kifejlesztésének terveit vitatták meg. Az utóbbira vonatkozó elképzelésekről Vitányi Iván, a népművelési intézet igazgatója adott tájékoztatást. A tanácskozás résztvevői este találkozáson vettek részt Salgótarjában és a megye kulturális életének vezetőivel. A konferencia további programjában a többi között megbeszéljük mit tehetnek a művelődési otthonok az olvasási propaganda fellendítéséért. /mti/

bb 45. eddig tízezer lakás felépítéséhez elegendő panelt gyártottak Miskolcon

vid/um ká cz

1972. november 22.

a miskolci házépítő kombinátban - amelyben 1968 végén kezdték meg a termelést - szerdán elkészítették a tízezer lakás felépítéséhez szükséges panelmennyiséget. Ezekből a korszerű, előregyártott vasbetonelemekből négy év alatt új lakótelepeket alakítottak ki a miskolci Győri-kapuban, Diósgyőr új városközpontjában, a Bulgárföldön, valamint Leninvárosban, Kazincbarcikán és Ózdon. Paneles módszert alkalmaznak az avasi déli lankáin is, ahol a munkát jövőre kezdik meg és a két év alatt kétezernégyszáz lakást építenek. A nagy gyakorlattal rendelkező brigádok az új technológiával naponta 12 lakást szerelnek össze.

a panelekből az eddigi négyféle lakóháztípuson kívül más létesítményeket is összeállítanak. 1973-ban Leninvárosban kétszáz személyes ötemeletes szálloda építését kezdik meg házgyári elemekből. A vasbeton vázszerkezet és a falnagyságu panelek kombinálásával a miskolci összekötő városrészben nyolcvan gyermek befogadására alkalmas bölcsőde, tizenhat tantermes általános iskola és kétszáz helyes óvoda, Diósgyőr új városközpontjában kétszáz személyes óvoda és száz személyes bölcsőde épül. Hasonló eljárással szerelik össze az avasi új városrész és Kazincbarcika husz, illetve tizenkét tantermes új iskoláját, valamint a Bulgárföldi óvodát. /mti/

- 39 -

15.27/um

NA 1520

bb 46. feltöltötték a fehérvárcsurgói víztárolót

vid/um kz cz

1972. november 22.

elkészült az új víztároló, 2 millió köbméter víz borítja a fehérvárcsurgónál a gaja patak völgyét. Fejér megye legnagyobb mesterséges tava jelenleg 89 hektár területet foglal el, átlagos vízmélysége 2.50 méter. az új víztároló árvíz esetén 14 millió köbméter víz felfogására is képes. vizét főként a veszprém megyei vegyi üzemek használják majd. a középdunántúli vízügyi igazgatóság csaknem 100 millió forintot költött a kialakítására. nemcsak vízügyi okok, a fehérvárcsurgó község határában húzódó bauxit-mező feltárása is megkívánta a gaja-patak elterelését és a vízgyűjtő létesítését.

Fejér megye mesterséges tava elborította a fehérvárcsurgó-guttamási műút egy szakaszát, ezért új utat is építettek./mti/

bb 47. a kgst élelmiszeripari állandó bizottságának budapesti ülése

1 kf/gk/ny 1e -cz

1972. november 22.

Szerdán plenáris üléssel folytatódott a kgst élelmiszeripari állandó bizottságának 18. ülészsaka az édosz dísztermében.

az éáb mostani ülésén összegezte 1972. évi tevékenységét, értékelte, hogy mit végeztek különféle munkacsoportjai. a bizottság ideai munkájának egyik fő iránya a kgst-tagországok élelmiszeripari-közgazdasági együttműködésének szervezése volt. kidolgozták például a hus-, a tej-, a növényolaj-, a konzerv-, a cukor-, a bor-, a sör- és a dohányipar 1985-ig szóló fejlesztési prognózisát, amelyet egyébként a mostani ülészsakon is megtárgyaltak.

az anyagból kitűnik, hogy a kgst-tagországok a legnagyobb előállítói a világon számos élelmiszeripari terméknek. a világ lakosságának 10 százalékát kitevő népesség mellett a szocialista együttműködés országai a hus 20 százalékát, a cukor és a margarin 25 százalékát, az állati eredetű zsiradék körülbelül 30 százalékát, a cigaretta 20 százalékát gyártják. az elmúlt tíz esztendő alatt a kgst-országokban az élelmiszeripari termelés növekedési üteme lényegesen magasabb volt, mint a közös piac országaiiban és egyéb fejlett tőkés országokban.

/folyt köv/
15.40/ny

-40-

MA 16⁰⁰

bb 47. a kgst élelmiszeripari....folyt/ny

a lakosság teljesebb, jobb élelmiszerellátása érdekében a kgst országai 1985-ig gyártásuk lényeges fejlődését tervezik. a tagállamokban az élelmiszeripar össztermelési értéke általában másfél- két és félszeresére növekszik. különféle intézkedéseket terveznek az állati eredetű termékek, a gyorsfagyasztott zöldségek és gyümölcsök, a gyermek- és diétás ételek, a különböző félkész és konyhakész termékek fokozottabb gyártására. a lakosság életszínvonalának előírt növekedésével összhangban valamennyi ország tervezi az élelmiszerfogyasztás strukturájának további javítását, a hus, a hal és a tej, valamint az ezekből gyártott termékek, továbbá a friss és a feldolgozott zöldség- gyümölcs fogyasztásának növelésével. ily módon 1985-ig a kgst-tagországok lakosságának fogyasztási színvonala és szerkezete erősen megközelelti a tudományosan megalapozott táplálkozási követelményeket. az élelmiszeripar mezőgazdasági nyersanyagszükségletét a tagországok alapjában saját termelésből kívánják fedezni, ezért különféle intézkedéseket határoztak el az élelmiszer-nyersanyag racionálisabb felhasználására, ipari célu hasznosításának csökkentésére, az egyes élelmiszerek gyártásához szükséges nyersanyagok kölcsönös szállításának növelésére. a következő években különös figyelmet szentelnek a kiemelt élelmiszeripari ágazatok termelési, műszaki bázisának fejlesztésére. erre jellemző nemcsak a fő, hanem a kiegészítő termelési folyamatok és műveletek komplex gépesítése, automatizálása hatékony szabályozó és ellenőrző műszerekkel, nagyteljesítményű géprendszerek széleskörű alkalmazásával.

az éáb egyebek között kidolgozta egyes élelmiszeripari segédanyagok nemzetközi gyártásszakosítási és kooperációs egyezményterveit, amelyeket ez év végén irnak alá az érdekelt országok. a gyártásszakosítás lehetőséget nyújt a tagországok igényeinek jobb kielégítésére, a tőkés import csökkentésére.

Igen sok témában fejezte be a munkát a bizottság tudományos kutatással foglalkozó munkacsoportja. összeállította egyebek között a betegek megelőző és gyógyító táplálására alkalmas, alacsony kalóriatartalmu, a-, d-és e-vitaminnal dúsított margarin recepturáját, s kialakították a gyártás technológiáját. kidolgozták a jól tárolható étkezési zsirok gyártásának új módszereit, amelyek felhasználását a mostani ülés ajánlja a tagországoknak. befejeződtek a friss tej dúsításával foglalkozó kísérletek, s meghatározták 12 félé, husból és zöldségből készülő gyermek-étel-konzerv optimális sterilizációs követelményeit. a cukoripar gazdálkodásának és irányításának fejlesztése érdekében egyebek között foglalkoztak a cukorrépa-átvétel elszámolásának automatizálásával, a szállítás szervezésével.

/folyt. köv./

- 41 -

15.53/um

MA 16⁰⁰

bb.47./ kgst élelmiszeripari2.folyt./um

a gépesítési és automatizálási munkacsoport a több száz fajta élelmiszeripari gyártástechnológiához javasolt korszerű gépeken kívül összeállította azoknak az elavult berendezéseknek, gépeknek a jegyzékét is, amelyek gyártását célszerű lenne megszüntetni. meghatározták a rakodólapos hordószállítással, valamint a fel-és lerakás gépesítésére szolgáló eszközökkel kapcsolatos műszaki követelményeket, a különböző iparágak raktári munkálatainak gépesítésére alkalmas berendezések típusait. a bizottság elkészítette a korszerű göngyöleg -és csomagolóanyagok, valamint a fontosabb segédanyagok gyártásszakosításának és kooperációjának elképzeléseit, a tagországok ezzel kapcsolatos 1980-ig felmerülő szükségleteit.

az ülésen az éáb meghatározta a következő időszakra saját és különböző munkacsoportjainak legfontosabb tennivalóit./mti/

bb 49. idényzárás a tiszán - „leszerelnek,, a vízkivételi művek
vid/um kz cz 1972.november 22.

az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság uszó vízkivételi művei - amelyek öntözővízzel látták el a mezőgazdasági üzemeket - befejezték az idényt. megkezdődött a leszerelésük, téli szálláshelyre vontatásuk. csupán egy dolgozik még közülük. az a tömörényi alkotmány termelészövetkezet halastavát látja el.

az igazgatóság körzetéhez tartozó folyószakaszokból az idén 138 millió köbméter vizet emeltek ki és ebből 120 millió köbmétert használtak fel a tsz-ek, az állami gazdaságok. a legtöbb öntözővizet a szentesi zöldségtermelő tájkörzet nagyüzemi kertészei és a rizstelepek igényelték. a dél-alföldi állami gazdaságokban ugyanis ezer holddal növekedett az idén a rizs vetésterülete. ugyancsak nagymennyiségű vizet „fogyasztottak,, a tógazdaságok, mert kora tavasszal az a rendkívüli helyzet állt elő, hogy az aszályos tél után a csurgalék-és belvizek nem töltötték fel a halastavakat, s ezért a szokottnál egy hónappal előbb kellett megkezdenni a haltenyésztéshez a vízszolgáltatást./mti/

- 42 -

16.00/um

NA 16⁰⁰

möbb 48. elhunyt diamant sarolta,

ny -cz

1972. november 22.

a párt és a munkásmozgalom réti harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. hamvasztás utáni búcsúztatása november 27-én, délután 3 órakor lesz a rákoskereszturi temetőben.

mszmp ix.kerületi bizottsága./mti/

bb 50. a szocialista munkaverseny szerepe és jelentősége a gazdasági építőmunkában - nemeslaki tivadar előadása az mszmp politikai akadémiáján

t sl/fk/ny ie -cz

1972. november 22.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának politikai akadémiáján szerdán az építők rózsza ferenc művelődési házában nemeslaki tivadar, az mszmp központi bizottságának tagja, a szot titkára előadást tartott a szocialista munkaverseny szerepe és jelentősége a gazdasági építőmunkában címmel.

bálint józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője nyitotta meg az előadást, amelyen részt vett politikai és társadalmi életünk számos vezető személyisége.

/ nemeslaki tivadar előadásának kivonatát korábbi kiadásainkon közöltük. az előadás embargóját feloldjuk./

bb 51. gátat kell vetni a jogatlanul kért és adott előnyöknek - az etikai helyzetről tárgyalt az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének elnöksége

t vt/mm/ny -cz

1972. november 22.

a szakszervezet szerveinek minden szinten fel kell lépni a lakosságot közvetlenül érintő, az orvos-beteg kapcsolatban jelentkező anyagiasság ellen; gátat kell vetni a jogatlanul kért és adott előnyöknek, a lélektelenségnek, a szocialista egészségügyi ellátást sértő mindenfajta megnyilvánulásnak - állapították meg az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete elnökségének szerdai ülésén. a dr. babics Antal akadémikus elnökletével tartott tanácskozáson részt vett és felszólalt dr. schultheisz Emil egészségügyi miniszterhelyettes is.

/folyt köv/
16.05/ny

NA 16⁰⁰

bb 51. gátat kell vetnifolyt/ny

dr. noszky aurél, az országos orvosetikai tanács elnöke az etikai helyzettel, a szakszervezet ezzel kapcsolatos feladataival foglalkozó írásos előterjesztés szóbeli kiegészítése során egyebek között elmondotta, hogy az előterjesztést a nemrég lezajlott országos orvosetikai értekezlet vitájában elhangzott észrevételek, javaslatok figyelembe vételével állították össze. Kiemelte, hogy az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete fontos feladatának tekinti a szocialista erkölcsnek megfelelő magatartás és légkör kialakítását szolgáló nevelőmunkát, az etikai helyzet javításáért folytatott küzdelmet. A szocialista egészségügyi alapelvek által megkövetelt humanista szemlélet és magatartás az orvosi munka olyan követelménye, amely nem tűr szakmai felületességet, hanyagságot és tudatlanságot. Azt követeli, hogy az orvosok és más egészségügyi dolgozók a legkorszerűbb szakmai felkészültséggel, mély hivatástudattól és ember-szeretttől áthatva tegyenek meg mindent a betegért.

A továbbiakban az előadó hangoztatta, hogy az orvosetikai bizottságok a szakszervezetek keretében alakított olyan társadalmi szervek, amelyeknek tevékenységében a megelőző és nevelőmunkának kell előtérbe kerülnie. Az eredményesség alapvető feltétele, hogy a bizottságok a legszélesebb politikai és társadalmi bázisra támaszkodjanak, működésükért elsősorban a választott szakszervezeti szervek felelősek. A működési alapelvekben új vonás, hogy a bizottságok elvi irányítását és munkájuk ellenőrzését a szakszervezet elnöksége az országos orvosetikai tanács bevonásával végzi. A működési alapelveket rögzítő dokumentum - a statutum - kimondja: az orvosetikai bizottság állásfoglalása ellen 15 napon belül felügyeleti panasszal lehet élni a szakszervezet elnökségénél. A régi statutummal szemben megváltoztak az etikai bizottságok működési feltételei. Az egészségügyi törvény értelmében ugyanis az orvosi tevékenységgel kapcsolatos fegyelmi felelősség és jogkör elősfokon a vétséget elkövető orvos kinevező szervére hárul, és ezt az gyakorolja. Ennek figyelembe vételével határozta meg az elnökség az orvosetikai bizottságok feladatát, hatáskörét és a gyakorlati munkához irányadó ügyviteli utasítást

Lényeges szempont például, hogy az esetben, ha az etikai bizottság nem ért egyet az elsőfoku fegyelmi határozattal, fellebezhet és észrevételeit megteheti a másodfoku fegyelmi hatóságnál. Részt vehet a másodfoku tárgyaláson és véleményét, észrevételeit ott előterjesztheti. Ha a másodfoku fegyelmi határozattal sem ért egyet, akkor az ügy felülvizsgálata érdekében további javaslatot tehet az országos orvosetikai tanácsnál, és az elnökségen keresztül megkeresheti az egészségügyi minisztériumot.

/folyt köv/

16.15/ny

NA 16⁵⁰

-44-

bb 51. / gátat kell vetni....2.folyt/ny

dr. schultheisz emil miniszterhelyettes felszólalásában a többi között hangoztatta: a szakszervezeti szervek sokat tehetnek azért, hogy hozzásegítsék az egészségügyi intézményeket a jó erkölcsi légkör megteremtéséhez. Az etika nem egyetlen csupán a pénzzel. Olyan morális légkört kell kialakítani, amely egyszerűen nem tűri meg a nem etikus, a minden tekintetben nem morális embert, legyen az orvos, nővér, vagy bárki más. Az etikai bizottságok használják fel minden lehetőséget arra, hogy az egészségügyi intézmények vezetőit minél hatékonyabban támogassák a jó morális légkör kialakításában - jelentette ki a miniszterhelyettes. Végül rámutatott; a jövőben az orvosok minősítése terén is jelentős szerepe lesz a szakszervezetnek abban, hogy biztosítsa a minősítések korrektségét, társadalmi ellenőrzéssel támogassa az intézményvezetőket abban, hogy a minősítések erkölcsileg alátámasztott, korrekt véleményeket tartalmazzanak.

az elnökségi ülésen egybehangzó vélemény alakult ki tekintetben, hogy az etikai helyzet javításához nélkülözhetetlen a szivós felvilágosító, nevelő munka, amiben fontos szerepet tölthetnek be a szakszervezeti tisztségviselők. Az elnökség megállapította: az illetékesek komolyan veszik az egészségügyi törvényt és arra törekcsenek, hogy az abban megszabott követelményeknek következetesen érvényt szerezzenek. Csakis így biztosítható az előrelépés az etikai kérdésekben.

A szakszervezet elnöksége beható vita után - néhány módosítással - elfogadta az orvosetikai bizottságok működésének alapelveit, valamint az ügyviteli utasítást is./mti/

bb 53. a mahart közli,

k kf/pá/ny 1e -cz

1972. november 22.

hogy a soroksári duna-ágban a ráckeve-dömsöd-tass közötti menetrend szerinti személyhajójárat november 26-án közlekedik utoljára./mti/

16.20/ny

NA 16⁵⁰

- 45 -

bb 52. fél évszázados a kelenföldi textilgyár

t ol/pá um ie zc

1972.november 22.

1922. november 22-én írták alá a goldberger családi részvénytársaság fonó-szövőgyárának alapító levelét és 1923. augusztusában néhány száz munkás közreműködésével 700 gép dolgozott a szövődében. a következő években létrejött a fehérítő-, az indigó-, a festő-üzem, majd üzembehelyezték a fonódát is. a felszabadulás után tető-és ablak nélküli termekben, a legnagyobb nélkülözések közepette kezdtek hozzá a munkások a gyár újjáépítéséhez, és 1948-ban, az államosítás idején kelenföldön már 28.928 pamutfonó, 2480 vízgöngye-gyűrűs-, és 640 selfactor orsó, valamint 1005 pamutszövő- és 315 selyemszövő-gép dolgozott. az egykori „kelenföldi goldberger”, ma a nyolc fonó-szövő, illetve nyomó, kikészítő gyárat képviselő pamutnyomóipari vállalat tagja.

az utóbbi években a kelenföldi textilgyárat is a megifjodás, a rekonstrukció jellemzi. fejlesztésére 1968 és 1975 között 224 millió forintot fordítanak. a munkaerő-hiány pótlására - 1967 óta a létszám 40 százalékkal csökkent - uriban és ságon szövődéket létesítettek, kápláron lánccsévélő üzemet rendeztek be. már befejezték az új csehszlovák, bd-típusú, orsó nélküli /turbinás/ fonógépek telepítését, az idén augusztusban helyezték üzembe a huszonnegyediket. a szövődében már 856 szovjet automata berendezés termel, s korszerűsítették az előfonódát is. most a tisztító, kártoló, és az agregáló van soron, rekonstrukciójuk 1973-ban fejeződik be. egyébként jövőre is számos új berendezés érkezik külföldről; 1 rezőgép, lánccsévélő-lánckötőgépek állnak munkába. eközben elkészülnek a szövőde központi öltözői, az épület emeletén új, korszerű, 100 dolgozónak otthont adó leányzállást építenek, s ezzel már 420-ra nőhet a „bentlakók”, száma.

egyébként a fonoda az idén várhatóan a tavalyinál 910 tonnával több, 4100 tonna fonalat, a szövőde 33,6 millió négyzetméter szövetet / a tavalyi 29,5 négyzetméterrel szemben/, a hurkoló üzem 4,8 millió négyzetméter kötött, hurkolt kelmet termel.

volt miről számot adni tehát a jubileum alkalmából rendezett szerdai ünnepségen, amelyen a gyár munkásainak három generációja gyűlt össze, hogy a meghívott vendégekkel együtt számba vegyék az eredményeket, körvonalazzák a jövőt. ez alkalomból huszonötven kapták meg a „könnyűipar kiváló dolgozója”, 40-en a „vállalat kiváló dolgozója”, kitüntetést és számosan részesültek vezérigazgatói, illetve igazgatói dicséretben, jutalomban. /mti/

..

- 46 -

1 millió

16.27/um

NA 1700

v

bb 54. dr. ajtai miklós moszkvába utazott

t bé/pá um cz

1972.november 22.

dr. ajtai miklósnak, a minisztertanács elnökhelyettesének, az omfb elnökének vezetésével szerdán delegáció utazott moszkvába a kgst tudományos-műszaki együttműködési bizottság harmadik ülésére. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent korom Mihály igazságügyminiszter, dr. gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője és Bartos István, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettese. a bucsuztatásnál ott volt v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete is. /mti/

..

bb 57. Losonczi Pál látogatása hajdu-bihar megyében

vid/um la

1972.november 22.

Losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán hajdu-bihar megyében tett látogatást. délelőtt debrecenben a megyei pártbizottság székházában a megye és debrecen városi és állami vezetői fogadták. Karakas László, a megyei pártbizottság első titkára tartott tájékoztatót a megye lakosságának politikai és gazdasági helyzetéről, mindennapi munkájáról.

ezután az elnöki tanács elnöke megyei és városi vezetők társaságában városnézésre indult. többek között megtekintette a „kiegyenesített”, csapó utcán folyó házgyári lakásépítést.

a hungária műanyagfeldolgozó vállalat debreceni üzemében gazdag László igazgató, valamint Kéri Tibor a gyáregység vezetője Dankaházi Jánosné üzemi pártbizottsági titkár és Takács Attila Kisz titkár fogadta. Kéri Tibor tartott tájékoztatót az 1968-ban épült új gyár munkájáról, majd bemutatta a különböző használati cikkeket készítő üzembrészt.

délután a nádudvari vörös csillag tsz-ben tett látogatást Losonczi Pál. Szabó István elnök, Gonda Sándor, a termelőszövetkezet pártbizottságának titkára és gazdag Ferenc elnökhelyettes, főkönyvelő fogadta. az elnöki tanács elnöke megtekintette az ország legnagyobb közös gazdaságának két új létesítményét, az évente másfél millió napos pulykát kibocsátó telepet, valamint az ötven millió forintos beruházással készült korszerű takarmánykeverőt.

a szövetkezet székházában Szabó István elnök adott tájékoztatást a több mint két évtizeddel ezelőtt alakult közös gazdaság munkájáról, eredményeiről. /mti/

..

- 47 -

16.50/um

NA 1710

bb 55. magyar képzőművész delegáció utazott moszkvába

i ro/tr/ny zs la

1972. november 22.

a magyar képzőművészek szövetségének delegációja: tamás er-
vin festőművész, balogh jeno festőművész, egyetemi tanár és dr.
koczogh ákos művészettörténész moszkvába utazott az 1973-ban
budapesten tartandó magyar-szovjet vizuális nevelési tanácsko-
zás előkészítésére./mti/

--

bb 56. nyolc és félmillió forint köztérdiszítésre, szobrokra
- ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t pr/tr/ny zs la

1972. november 22.

egy-egy esztendőben átlag nyolc és félmillió forintot költ
a fővárosi tanács budapest utcáinak, tereinek képzőművészeti di-
szítésére, szoborállításra - vette számba a budapesti ,, szo-
borpark,, helyzetét szerdai ülésén a fővárosi tanács végrehaj-
tó bizottsága.

budapesten 1393 olyan szabadtéri műalkotást tartanak számon,
amelynek értéke, rangja figyelmet érdemel. számuk az idén is
gyarapodott: 1972-ben állították fel például kiss istván cente-
náriumi emlékművét a margitszigeten s az idén készült el a pest
város 1848-1849-es polgármesterének, rottenbiller lipótnak a
portrészobra, a xii. kerületi csörsz utcai szovjet emlékmű, a
vérmezői metro végállomás herman ottó emlékkutya, melocco miklós-
nak a libegő alsó állomásán elhelyezett térformája, a vezér uti
lakótelepen felállított kőváza, vilt tabor madách szobra a mar-
gitszigeti rózsakertnél, izsó miklós és barabás miklós mell-
szobra a margitszigeti művész sétányon.

a végrehajtó bizottság ülésén megvitatták a jövő esztendő
szoborállítási tervét, s úgy döntöttek, hogy a jövőben fokozot-
tabban kell ügyelni a kerületek közötti arányra, jobban figye-
lembe kell venni az ilyen vonatkozásban ,, szegényebb,, város-
részek igényeit. / a közművelődési főosztály számbavétele sze-
rint 151 műalkotást mondhat magáénak az v., illetve a viii. kerü-
let, s mindössze 15-öt a xvi. kerület/. 1973-ban helyezik el
az 1. kerületi hunyadi jános uton pátzay pál ,, vízijáték,, című
diszkutját, kerényi jeno és szabó istván városligeti diszkutját,
valamint farkas aladár sallai és fürst szobrát. diszkutat kap
az újpesti városkapu környéke, somogyi józsef ,, hárfás lány,, -
át állítják fel a laktanya utcában, s mézáros dezső kapott meg-
bizást a libegő felső állomásának diszítésére.

/folyt köv/
17.00/ny

-48-

Nr 17¹⁵

bb 56. / nyolc és félmillió forintfolyt/ny

a művész-sétány új szobrai: józsef attila / varga imre/, pető-
fi sándor / vigh tamás/, kernstock károly / schaar
erzsébet/, valamint beck ö. fülöp önportréja. felállítják
ferenczy noémi, devecséri gábor, rideg sándor és veres péter
síremlékét, s domborműves táblával jelölik meg a védett nevű
utcákat. folytatják a szabadtéri műalkotások restaurálását, a
legnagyobb lélegzetű munkának a milleniumi emlékmű teljes fel-
újítása ígérkezik.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága az ülést megelőző-
en látogatást tett a közelmúltban elkészült iv. kerület istván
téri piacon./mti/

--

bb 58. csaló redőnykészítőt ,, köröz,, a rendőrség

tm/ny zs la

1972. november 22.

a rendőrség körözi dunajszerdahelyi tiberius 36 éves foglalkozás nél-
küli budapesti / iv. kerület aradi utca 9. szám alatti állandó, és
vii. kerület izabella utca 3/b. szám alatti ideiglenes/lakost,
aki az ország különböző részein redőnykészítést és javítást
vállal. a munkadíj fejében felvett előlegekről bélyegző és alá-
írás nélküli megrendelőlapot adott, azután a megrendelőknél már
nem jelentkezett.

személyleírása: körülbelül 160-163 centiméter magas, zömök
testalkatú, haja barna, oldalra fésült, kétoldalt kissé kopasz-
dó, szeme zöld. különös ismertetőjele, hogy hadarva beszél. a
rendőrség kéri, hogy aki a személyleírás alapján felismeri, tar-
tózkodási helyéről tud, vagy az általa elkövetett bűncselekmény-
nyel kapcsolatban bármilyen felvilágosítást tud adni, jelent-
kezzen a budapest xvi. kerületi rendőrkapitányságon, xvi. kerület,
sashalom, szabadság utja 121. szám alatt személyesen, vagy te-
lefonon a 834-530/133 mellékállomáson, illetve a legközelebbi
rendőri szervnél./mti/

--

bb 59. a prágai odeon könyvkiadó kiállítása budapesten

t nn/ny gk zs la

1972. november 22.

szerdán a budapesti csehszlovák kulturában megnyílt a prágai
odeon könyvkiadó kiállítása. a három héten át nyitva tartó be-
mutatóra, amelyen képzőművészeti albumok, szöveggyűjtemények, kiadvá-
nyok, reprodukciók sorakoznak, abból az alkalomból került sor,
hogy a tekintélyes csehszlovák könyvkiadó az év végén ünnepli
megalapításának 20. évfordulóját.

a megnyitón jelen volt karol kolomek, a prágai odeon könyvkiadó
igazgatója is./mti/

17.08/ny

-49-

Nr 17¹⁵

bb 60. a központi bizottság határozata a pártbizottságok napirendjén

fné/ny zs la

1972. november 22.

a központi bizottság november 14-15-1 határozatát és az ebből adódó feladatokat az elmúlt napokban kibővített ülésen tárgyalták meg az mszmp budapesti bizottsága, a megyei pártbizottságok, valamint a fegyveres testületek pártbizottságai. az üléseken részt vettek és felszólaltak a politikai bizottság és a központi bizottság megjelölt tagjai.

ezekben a napokban kerül sor a határozat és a feladatok ismertetésére a járási, városi és kerületi pártbizottságok kibővített ülésein./mti/

--

bb 61. gál bálint,

fk/ny la

1972. november 22.

hazánk kabulba is akkreditált nagykövete átadta megbízólevelét mohammad zahir sah-nak, afganisztán királyának./mti/

--

bb 62. litván vendégek szolnok megyében

vid/kz/ny la

1972. november 22.

a hazafias népfront szolnok megyei bizottsága és az ibusz vendégeként a litván szovjet szocialista köztársaság szovjet-magyar baráti társaságának aktivistái háromnapos látogatást tettek szolnok megyében. találkoztak az üzemek, vállalatok dolgozóival, az mszbt tagcsoportok tagjaival, felkeresték a tiszabutyongyár szolnoki üzemét, a tiszaföldvári lenin tsz-t és a palotási állami gazdaságot. a litván küldöttség látogatását november 25-én az észti testvérváros, tallinn küldöttségének érkezése követi./mti/

--

bb 63. „ a szovjetunió képekben, „- kiállítások a törökszentmiklósi járásban

vid/kz/ny la

1972. november 22.

a szovjet állam megalakulásának 50. évfordulójára rendezett több hetes ünneppsorozat keretében, szerdán kiállítás nyílt a fegyverneki művelődési házban és a kétpói klubkönyvtárban. a két tárlat a szovjetunió félévszázados fejlődését mutatja be képekben./mti/

--

17.25/ny

-50-

M-17vo

bb 64. nemzetiségi tanácskozás baján

vid/kz/ny la

1972. november 22.

a bács-kiskun megyében élő nemzetiségiel helyzetével, főként kulturális életével összefüggő kérdésekről tanácskoztak szerdán baján a megye nemzetiségi községeinek, városainak tanácselnökei, oktatási intézményeinek képviselői, a magyarországi délszlávok és németek szövetségeinek vezetői, a megyei, a bajai járási és városi tanácsok és pártbizottságok képviselői. a többi között hangsúlyozták a nemzetiségi nyelvoktatás fontosságát. elmondták, hogy a megyében hét nemzetiségi óvoda működik, s újabb három nyitását tervezik. tovább fejlesztik az általános iskolákban a nemzetiségiel anyanyelvének oktatását, gondoskodnak a nemzetiségi pedagógusok rendszeres továbbképzéséről, a nemzetiségi könyvtárak gyarapításáról. e feladatok megoldására biztosíték - hangoztatták -, hogy a nemzetiségi szövetségek és a megyei szervek között jó kapcsolat alakult ki. a tanácskozáson többek között felszólalt ognyenovics milan, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára is./mti/

--

bb 65. elhunyt ungar imre zongoraművész

i r/tr/ny zs la

1972. november 22.

életének 64. évében, rövid szenvedés után elhunyt ungar imre kossuth-dijas zongoraművész. temetéséről később intézkednek.

x x x

1909-ben született budapesten. zenei tanulmányait a zeneművészeti főiskolán végezte, s 1929-ben „ kitűnő, „ minősítésű oklevelet szerzett. 1924 óta sikerrel hangversenyezett magyarországon és külföldön. 1926-ban elnyerte a budapesti tehetségvédelmi verseny első díját, 1932-ben a varsói nemzetközi chopin versenyen első díjat nyert. ettől kezdve európa szerte, s amerikaiában is nagy sikerrel hangversenyezett. a háboru kitörése hollandiában érte: 1939-től 1943-ig ott élt, majd hazatért budapestre. a felszabaduláskor újult erővel kezdett koncertezni, majd 1949-ben a zeneművészeti főiskola zongora főtanszak tanára lett. művészetéért számos kitüntetésben részesült. a felszabadulás után 1949-ben a kossuth díj első fokozatát, majd liszt-díjat és „ érdemes művész, „ kitüntetést kapott. ungar imre a magyar zongoraművészek élvonalában álló, nemzetközileg is mindenütt elismert és nagyrabecsült művésze volt hangszerének. halálával súlyos veszteség érte a magyar zeneművészetet./mti/

--

17.35/ny

-51-

„majd 1969 ben E kiváló művész “

M-17vo

a szerkesztőségek figyelmébe+

a mai bb 57.sz.hirünk /losonczy pál látogatása .../harmadik bekezdésének második sorától a szöveg helyesen:

....valamint kéri tbor, a gyáregység vezetője, kőkuti

lajosné párttitkár és takács attila kish titkár

/mti/

..-

bb 66. a csehszlovák népi milícia küldöttségének látogatása a munkásórség parancsnokképző iskolájában

i vt/pá u m zs la

1972.november 22.

a csehszlovák népi milícia küldöttsége - amely rudolf horcicnak, a cskp kb osztályvezetőjének, a népi milícia országos törzskara főnökének vezetésével tartózkodik hazánkban- szerdán délután látogatást tett a munkásórség központi törzs-és alegység parancsnokképző iskolájában. a küldöttséget elkísérte dr. zoltán rapay, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa is. bene béla iskolaparancsnok tájékoztatta az intézmény működéséről a vendégeket, akik ezután nagy györgynek, a munkásórség országos parancsnoka első helyettesének társaságában megtekintették az új létesítmény berendezéseit.

ezt követően a delegáció nagygyűlésen találkozott az iskola hallgatóival és a munkásórség országos parancsnokságának vezető beosztású munkatársaival. a gyűlésen papp árpád, az mszmp központi bizottságának tagja, a munkásórség országos parancsnoka üdvözölte a vendégeket, majd rudolf horcic mondott beszédet. ebben hangsúlyozta a két testület fegyverbarátságának és együttműködésének fontosságát.

a találkozó záró aktusaként a munkásórség központi férfikara adott műsort a vendégek tiszteletére. /mti/

..-

- 52 -

17. 40/um

NA 1800

bb 67. énekverseny a televízióban kodály zoltán születésének 90. évfordulója tiszteletére

t nn/tm um zs la

1972.november 22.

a magyar televízió kodály zoltán születésének 90. évfordulója tiszteletére rendezi meg első zenei versenyét. fellegi tamás, a magyar televízió szórakoztató és zenei főosztályának vezetője szerdán a tévében rendezett sajtótájékoztatón elmondta: a versenyt egyéves előkészítő munka előzte meg. a májusban közzétett felhívásra mintegy 400-an jelentkeztek, s többek között a szovjetunióból, csehszlovákiából és ausztriából is befutott néhány nevezés. augusztusban zajlottak le a selejtezők, ahol 5 tagú zsűri választotta ki a legjobb teljesítményt nyújtó fiatal tehetségeket.

a válogatóra december 1-én kerül sor a kecskeméti katona józsef színházban. december 2-án és 3-án itt tartják az elődöntőket, a középdöntők színhelye pedig december 9-én és 10-én a debreceni csokonai színház. a döntőt a budapesti zeneművészeti főiskola nagytermében tartják december 15-én. a magyar televízió énekversenyének műsorsorozatát december 17-én 21.30 órakor a budapesti zeneművészeti főiskolán a győztesek diszhangversenye zárja. a hangversenyt az intervizió is közvetíti. az ünnepi koncerten a magyar állami hangversenyzenekar működik közre, lukács ervin vezényletével.

az énekverseny műsorában a dal, az opera és oratóriumirodalom remekművei csendülnek fel. a résztvevőknek szokatlan feladatot is meg kell oldaniuk: minden versenyzőnek első látásra egy-egy magyar népdalt is el kell énekelnie lapról, a helyszínen átadott kottából.

a televízió énekversenye zsűrijének diszelnöke dr. palló imre, a magyar állami operaház örökös tagja, elnöke pedig lukács miklós, a magyar állami operaház igazgatója. a zsűri tagjai között van farkas ferenc zeneszerző, bónis ferenc zenetörténész, petrovics emil zeneszerző, melis györgy operaénekes és mások. a döntő külföldi zsűritagjai között szerepel anday piroska /ausztria/ ernster dezső /svájc/, herz ottó /usa/, dimitri kabalevszkij /szovjetunió/, kónya sándor /usa/, eugen suchon /csehszlovákia/, szinberger sándor /románia./

a győzteseket a magyar rádió és televízió elnökének két nagydíjával, budapest főváros tanácsa két díjával, kecskemét és debrecen város tanácsának egy-egy díjával jutalmazzák. kodály dalainak legjobb előadója és a legjobb lapról énekelő versenyző kodály zoltánné különdíját kapja. /mti/

..-

- 53 -

17.45/um

NA 1800

o

bb 68. belföldi híreink jegyzéke 13 órától 18 óráig

um la

1972. november 22.

30. Laurence corkery
31. a szovjetunió megalakulásának évfordulója
32. kiknél csökken a lakbérhozzájárulás ?
33. élelmiszer-és fagazdasági szakoktatás
34. képzőművészeti filmszemle
35. petőfi emlékbizottság
36. védnökségi napok
37. tiszai vízlépcső
38. magyar abc áruházak a szovjetunióban
39. csempegyár
40. geológus ankét
41. költők a győri üzemekben
42. tanácsi és szakszervezeti együttműködés
43. utvonalmódosítások a villamos közlekedésben
44. megyei művelődési központ-igazgatók...
45. panel
46. víztároló
47. a kgst élelmiszeripari áb ülése
48. elhunyt diamant sarolta
49. idénnyárás a tiszán
50. nemeslaki tivadar előadása
51. orvos-egészségügyi szakszervezet elnökségi ülése
52. kelenföldi textilgyár
53. mahart
54. dr. ajtai miklós moszkvába utazott
55. magyar képzőművész küldöttség
56. fővárosi tanács vb ülése
57. losonczi pál hajdu-bihar megyében
58. csaló redőnykészítő
59. odeon könyvkiadó
60. a kb határozat a pártbizottságok napirendjén
61. gál bálint -kabalban
62. litván vendégek
63. a szovjetunió képekben
64. nemzetiségi tanácskozás
65. elhunyt ungar imre
66. csehszlovák népi milícia
67. kodály énekverseny
68. híregyzék

/mt1/

--

- 54 -

17.48/um

NA 1805

bb 69. vízügyi muzeum a tiszai mentén - megbeszélést tartottak az országos vízügyi hivatal és szolnok megye vezetői

vid/um kz la

1972. november 22.

dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke és az ovh több vezető munkatársa, szerdán a megyeszékhelyen a szolnok megyei pártbizottság és tanács, valamint a középtiszai vidéki vízügyi igazgatóság vezetőivel tárgyalt a vízgazdálkodás időszerű kérdéseiről. a tárgyalást szolnok megye részéről dr. gergely istván, a megyei pártbizottság első titkára és fodor mihály, a megyei tanács elnöke vezette. megállapították, hogy a kisköréi vízlépcső és a főművek építése a tervezett ütemben halad. a negyedik ötéves tervben a vízgazdálkodás fejlesztésére és az ezzel összefüggő létesítményekre csaknem öt milliárd forintot kap a megye. ezt az összeget indokoltá teszi, hogy az ország öntözhető területének kétötöde szolnok megyében van. jelenleg nyolcvanhárom ezer hektár az öntözésre berendezett terület, ez az arány azonban 1975-ig száz ezer, 1985-ig pedig kétszáznegyvenezer hektárra növekszik.

a távlati tervek szerint a megye mezőgazdasági területének negyvenkét százaléka lesz korszerű, nagyüzemi öntözésre berendezve. a tiszai vízlépcső tározójából 1973 áprilisában vizet szállít a jászszági és a nagykunsági főcsatorna első szakasza. a megye tíz gazdasága már a jövő évben fogadhatja az új öntözőrendszer vizét. a további intenzív hasznosításra jövőre megkezdik a mezőheki öntözőfürt kialakítását, 1974-ben pedig az abádszalóki, a tiszaföldvári és a kungyalui öntözőfürt kiépítésére kerül sor. az üzemeltetéssel kapcsolatban hangsúlyozták, hogy az öntözés fejlesztését megelőzően meg kell valósítani a területek vízrendezését és a belvízöblözetek kialakítását. a vízlépcső üdülőkörzetről szólva az ovh vezetői bejelentették, hogy a közeljövőben megalakul az üdülőkörzeti intéző bizottság, amely a kormányhatározatnak megfelelően dolgozik majd a létesítmény környékének kulturált kialakításán.

a tanácskozáson foglalkoztak szolnok város vízellátási gondjaival és a városi szennyvíztisztító telep megépítésének fontosságával. végül állást foglaltak abban, hogy a tiszai milléri részen létrehozzák az ország második vízügyi muzeumát, amely a tiszai igen értékes vízügyi emlékeit őrizi majd. /mt1/

--

- 55 -

18.13/um

NA 1840

a szerkesztőségek figyelmébe

a mai bb 18.sz. hírünk /czinege Lajos honvédelmi miniszter vezetésével .. / második bekezdése helyesen:

a katonai küldöttség bucsztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent csémi károly altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese, garai róbert külügyminiszterhelyettes, továbbá a honvédelmi minisztérium vezető beosztású képviselői. jelen volt madhat ibrahim jumma, az iraki köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

bb 70. magyar-bolgár baráti találkozó esztergomban

vid/um kz la

1972.november 22.

a hazafias népfront komárom megyei bizottsága szerdán magyar-bolgár baráti találkozót rendezett esztergomban. a rendezvényen a város kisiparosai vettek részt. kérdéseikre bolgár újságírók és a bolgár kultúra képviselői adtak tájékoztatót bulgária külpolitikájáról és arról, hogy milyen szerepet vállalt az ország az európai biztonság megteremtésében. /mti/

bb 71. előadás miroslov valem szlovák költőről

t nn/gk um zs la

1972. november 22.

szerdán a budapesti csehszlovák klubban előadást tartottak miroslov valemről, az ismert szlovák költőről. az irodalmi esten közreműködtek: szilágyi maya és katona imre, az egyetemi színpad tagjai. /mti/

bb 72. belgrádi színház vendéjjátéka szegeden

vid/um ká la

1972. november 22.

szerda este a szegedi nemzeti színházban vendégszerepelt a belgrádi kortárs színház együttese. a jugoszláviai művészek hétfői budapesti előadásukhoz hasonlóan ezúttal is jakov ignyatovics örök vőlegény című komédiáját adták elő. az előadás megtekintésére a bács-, békés-és csongrád megyei délszláv lakta falvakból sokszázan érkeztek szegedre külön autóbusszokkal. /mti/

- 56 -

18.20/um

NA 1845

bb 73. benke valéria látogatása a budapesti pártbizottság oktatási igazgatóságán

um la

1972.november 22.

benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja szerdán meglátogatta a budapesti pártbizottság oktatási igazgatóságát. a vendéget deák emil, az oktatási igazgatóság vezetője és az igazgatóság tanszékvezető tanárai fogadták. a délelőtti órákban benke valéria ismerkedett az intézmény munkájával, beszélgetést folytatott az igazgatóság vezető munkatársaival az időszerű ideológiai, politikai és nevelési kérdésekről, délután pedig aktivaértekezletet tartott az igazgatóság tanári kara számára. /mti/

bb 74. időjárásjelentés

fk/ny la

1972. november 22.

a meteorológiai intézet jelenti 1972.november 22-én, szerdán 19 órakor:

felhőátvonulások kisebb esőkkel

várható időjárás csütörtök estig: időnként kissé felszakadó zó felhőzet, szórványos esőkkel. gyenge, napközben kissé megélénkülő déli-délnyugati szél. a hajnali és reggeli órákban többfelé köd. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 4-9 fok között. /mti/

bb 76. két kisiklás ugyanazon a helyen sérülés nélkül

1 ms/fk/ny la

1972. november 22.

szerdán délután a fehérvári ut és a szakasits árpád utca kereszteződésében másfél órán belül kétszer is kisiklott a budafok felé tartó 47-es jelzésű villamos. fél öt tájban ugynevezett nyomtáv bővülés következtében - t.i. a villamos szétnyomta a vágányt a kanyarban - történt az első kisiklás, amelynek nyomán 39 percig ingázással és autóbusszok beállításával bonyolították le a forgalmat a mórícz zsigmond körtér és a budafoki pályaudvar között. alig állították helyre a megrongálódott síneket, amikor - kevéssel hat óra előtt - egy másik 47-es megint csak széjjelebb nyomta a vágányt és első tengelyével kisiklott. ez újabb 33 perces forgalmi akadályt okozott. szerencsére egyik alkalommal sem történt személyi sérülés. /mti/

20.15/ny

-57-

NA 2045

bb 75. közlekedési balesetek

i ms/fk/ny la

1972. november 22.

szabálytalanul és figyelmetlenül lépett a 1x. kerületben a soroksári ut 32.számú ház előtt a korláttal elzárt uttestre giró istvänné 46 éves tisztviselő. egy tehergépkocsi elütötte. a szerencsétlen asszony a kórházban belehalt sérüléseibe.

nem adta meg az elsőbbséget a mártírok utja és a keleti károly utca sarkán suhajda gyula tehergépkocsivezető és elütötte boár miklós 47 éves osztályvezetőt, akit a mentők életveszélyes állapotban szállítottak kórházba. a rendőrség a gépjárművezető engedélyét bevonta és eljárást indított ellene.

pubóczki pál 48 éves nyirkalászi ács a soroksári ut és a vágónid utca kereszteződésében kilynitotta a mozgásban lévő 24-es villamos ajtaját és kiesett az uttestre. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba.

nem adta meg az elsőbbséget gábor sándor szilasligeti tehergépkocsivezető a xix. kerületben, a hunyadi utca és a hullay-jenő utca kereszteződésében egy személygépkocsinak. az összeütközés következtében a személyautó utasát, szigetű károlynét súlyos sérülés érte. gábor sándor ellen a rendőrség eljárást indított./mti/

--

bb 77. belföldi híreink jegyzéke 18.00 órától zárásig

ny -la

1972. november 22.

- 69. vizügyi tanácskozás
- 70. magyar-bolgár baráti találkozó
- 71. miroslav vales
- 72. belgrádi színház
- 73. benke valéria
- 74. időjárásjelentés
- 75. közlekedési balesetek
- 76. két kisiklás
- 77. hírjegyzék./mti/

--
-58-

20.25/ny

NA 20⁰⁰

szerkesztőségek figyelmébe

a mai bb 73. sz. hírünk /benke valéria látogatása/

3.sorában a név helyesen:

p e j á k emil

/mti/

--

- 59 -

- v é g e -

20.50/um